

GŁOS NARODU

6 SIERPNIĄ 1935.

Miesięcznie . . . . .

TELEFONY : REDAKCJA Nr. 101-90, ADMINISTRACJA Nr. 133-44, DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

**Redakcja przyjmuje strony
od godziny 11. do 13.**

Nadal sprzeczność stanowiska Włoch i Anglii.

A. D.

Rzym, (PAT.) Parowiec „Nazario Sauro“ wyruszył do Afryki Wschodniej zabierając na swym pokładzie oddział żołnierzy oraz 1100 robotników.

go, jakoby Abisynja w stosunku do przed-
wicieli innych narodów rządziła się **niespra-
wiedliwością i okrucieństwem**. Podpisani stwier-
dzają, że Abisynja jest krajem **chrześcijańskim**
i **bardzo gościnnym** dla cudzoziemców.

wanej armji, opartej na mocnych liniach oporu. Deveze powiedział, iż dla zapewnienia pokoju Belgji koniecznem jest całkowite wykonanie programu obrony i posiadanie stale pod broń siły zbrojnej, gotowej do przeciwdziałenia się nieoczekiwanej napaści.

ukochaniem swobody. W imieniu narodu bułgarskiego schylam czoło przed pomnikiem króla Władysława III i wszystkich bohaterów, którzy na tem polu polegli śmiercią walecznych. Niechaj ich chwała i wspomnienie o nich pozostanie wieczne. Jednocześnie dokonuje inauguracji parku imienia Władysława Warneńczyka i wszystkich jego dzielnych rycerzy.

HOLD IMIENIEM NARODU POLSKIEGO.

Po przemówieniu króla Borysa zabrał głos min. Jędrzejewicz, który m. in. zaznaczył, że Władysław Warneńczyk stanowi dla coraz to nowszych pokoleń wzór najlepszych wartości człowieka: odwagi, męstwa, poświęcenia. W imieniu narodu polskiego złożył p. minister hołd pamięci Władysława Warneńczyka, dzielnego rycerza, króla Polski i Węgier.

OTWARCIE MAUZOLEUM.

Następnie przewodniczący budowy pomnika wręczył królowi Borysowi klucze. Król dokonał otwarcia mauzoleum, przekazując następnie klucze ministrowi wojny Tanewowi, który podzielił strzegł w imieniu armii bułgarskiej. Pod pomnikiem złożone zostały wieńce w imieniu armii polskiej, węgierskiej i bułgarskiej, po czym mauzoleum otwarte zostało dla publiczności. Po zakończeniu tych uroczystości odbyła się rewja wojskowa, którą przyjmował król Borys.

Król Borys o Warneńczyku.

Inauguracji pomnika dokonał osobiście król Borys, wygłaszając dłuższe przemówienie, w którym m. in. podniósł, że w czynie Władysława III. odbija się dusza narodu polskiego, przepełniona najwznioślejszym idealizmem, zdolnością braterskiego współczucia i nadewszystko

Ceny niskie. Ceny niskie.

Kodeks etyki lekarza.

Warszawa, 5. 8. (Telef.) Naczelna Izba Lekarska podała do wiadomości lekarzy nowy kodeks etyki zawodowej, zawierający 49 za-
sad. Kodeks zawiera wytyczne, odnoszące się do pracy i postępowania lekarzy. Lekarzom za-
kazano korzystania z jakiegokolwiek płatnego pośrednictwa przy werbowaniu klientów, od-
stępowania za wynagrodzeniem posad albo też
praktyk. Kodeks lekarski reguluje kwestię
honorarjów i przewiduje niedopuszczalność po-
bierania honorarjów poniżej taks urzędowych.
Dotyczy to również współpracy lekarskiej z in-
stytucjami o charakterze filantropijnym. Le-
karzom nie wolno ordynować w ponieszcze-
niach, w których znajdują się apteki, lub któ-
re są własnością felczerów, akuszerów i t. d.
Nie wolno im współpracować pod żadnym po-
zorem ze znachorami. Za sprzeczne z etyką
uznawo praktykowanie systematyczne w uzdro-
wiskach, o ile wyjazd nie nastąpił tam tylko
w celach odpoczynkowych.

Warszawa, 5. 8. (Telef.) Do Warszawy przy-
był nowy poseł argentyński **Colombres**.

W ciągu najbliższych tygodni ma być uskuteczniiony cały szereg czynności, będących z jednej strony następstwem kompromisowej uchwały rady Ligi Narodów, a z drugiej — mających nadać temu kompromisowi trwałe podstawy. Niezależnie od tego mają się toczyć narady przedstawicieli rządów Francji, Włoch i Anglii, na podstawie układu z d. 13 grudnia r. 1906. Gdy narady przedstawicieli trzech mocarstw dotyczyć będą całokształtu stosunków włosko-abisyńskich, praca komisji pojednawczo-arbitrażowej winna się ograniczyć do omówienia poszczególnych fragmentów zatargu. Tak brzmi uchwała rady Ligi, ale jest rzeczą wątpliwą, żeby komisja utrzymała się w wytkniętych jej ramach. Raczej należy się spodziewać czego innego, tego, że je przekroczy i że rada Ligi w d. 4-ym września znajdzie się w tej sytuacji, w jakiej znajdowała się w przededniu nadzwyczajnej

O czym piszą inni?..

Insynuacje i nietakty Berlina.

Ton prasy berlińskiej omawiającej konflikt gdański jest wprawdzie powściągliwy w formie, niemniej jednak agresywny w treści, wobec Polski. Organ kanclerza „Voelkischer Beobachter” sugeruje Polsce ukryte polityczne tendencje wobec Gdańska. Z wywodami temi polemizuje „Kurjer Poranny”:

„Voelkischer Beobachter” nie chce chyba zapominać, że rozwój niepokojących zgrzytów w stosunkach polsko-gdańskich ma początek w Gdańsku, a nie w Warszawie... Znane zarządzenia celne rząd polski wydał dopiero w chwili, gdy uchylający się od rzeczowych rokowań nad wymiarem sytuacji, senat dopuścił do dalszej faktycznej dewaluacji guldena, wprowadzając anarchję do polskiego systemu celnego, czego żadne państwo tolerować nie może”.

Dziennik hitlerowski pozwolił sobie jednak przy tej sposobności na nietakt pouczenia Polski, iż Niemcy są obecnie właściwie gwarantami jej bezpieczeństwa wobec niepewnych stosunków z Rosją sowiecką. „Kurjer Por.” odpowiada:

„Nie pragniemy rozszerzać podstawy dyskusji z berlińskim organem partii kanclerskiej, lecz trudno zataić, iż wtrącanie przezeń do rozważań sprawy gdańskiej swojego poglądu na korzyść jakie Polska uzyskała z tytułu zawarcia z Niemcami paktu o nieagresji, wydaje się być mało takowne. Wolno przypuszczać, że pakt ten przyniósł również korzyści Rzeszy niemieckiej, lecz stoimy na stanowisku, że przyswoić sobie wymaga pozostawienia każdej ze stron ocenę odniesionych przez nią korzyści z aktu wzajemnego”.

Oziębienie.

Agresywność prasy niemieckiej w sprawie gdańskiej ma swe źródło także i w tem, że jak stwierdza p. Stroński w „Kurjerze Poznańskim” — stosunki polsko-niemieckie całkiem widocznie zmieniają się na gorzej. Dlaczego?

„Przedewszystkiem dlatego, że zmieniło się to, co najważniejsze: stosunek sił. W chwili zawierania umowy polsko-niemieckiej z 26 stycznia 1934 byli Niemcy, po wyjściu z Genewy, odosobnieni i, w czym rzecz, jeszcze nie dozbudowane. Dziś mają znaczną przewagę nad Polską w zbrojeniach lądowych morskich i powietrznych. Zbliżenie z Polską, jako jeden z czynników gry dyplomatycznej Trzeciej Rzeszy, posłużył im w tem głównym dziele zbrojenia się”.

„Porozumienie z nacjonal-socjalistyczną Rzeszą sprowadziło również na manowce politykę polską wobec przeobrażenia się Gdańska na niemniej nacjonal-socjalistyczną dobudówkę Rzeszy. Ilek złudzeń włożono u nas od dwu lat w politykę wobec Gdańska, zadowalając się uprzejmościami p. Rauschniga lub p. Greisera, pod których osłoną p. Forster zespalał Gdańsk z Berlinem. Dziś, gdy Gdańsk stał się okoniem, przejrzel u nas bodaj już i łatwowierni”.

Rządzący i rządzni.

Omawiając konsekwencje nowej ordynacji wyborczej „Gazeta Polska” wyznacza stronnictwom politycznym osobiłą rolę w państwie:

„Polska nie poszła na ustrój państwa totalnego. Co to znaczy? Znaczy to, że twórcy nowej konstytucji ułali stałość faktu istnienia poglądów i pożytek ścierania się tych poglądów. Stronnictwa polityczne mogą w Polsce istnieć i działać. Mogą działać nawet bardzo potężnie. Czyż nie jest bowiem rzeczą potężniejszą zdobywanie czyichś przekonań, niż wyłudzenie pochlebstwami i oszustwem czyichś głosów? Natomiast stronnictwa nie będą mogły uprawiać tej „nędznej i tragicznej gry”, jaką jest walka o władzę poprzez demagogię wyborczą. Logika i doświadczenie uczy jednak, iż związanie ustroju państwowego ze stronnictwami politycznymi — osłabia Państwo i wykoszlawia same stronnictwa”.

Pomysł jest godny opatentowania: stronnictwa polityczne mogą istnieć i „zdobywać przekonania” społeczeństwa, ale o uzyskaniu władzy nie powinny — zdaniem „Gazety Polskiej” — myśleć. Władza jest tylko dla uprzywilejowanych.

Społeczeństwo w państwie totalnem.

R. Świętochowski kreśli w „Kurjerze Warszawskim” sytuację społeczeństwa w państwie totalnem:

„U stóp stęzalej doktryny roi się pogardzona masa zwykłych ludzi. Nie znajdujemy ich na kartach historii kultury i cywilizacji, lecz w słowniku wyzisk. Burżuje, kółtuny, pospolitaki, dorobkiewiczze, ly-

Dokoła sprawy „zjednoczenia katolickich żywiołów”

Miarą zainteresowania kół katolickich sprawą zjednoczenia katolickich żywiołów poruszona przez p. St. Burtana jest artykuł nadesłany nam aż z Wilna, który poniżej podajemy.

Uw. Red. „Gł. N.”

Dyskusja na powyższy temat w „Głosie Narodu” nabiera cech aktualności. Choć idzie jak po grudzie. Wszak dotąd: quot capita tot sensus i ani cienia zbliżenia. — Wywołuje to w czytelniku wrażenia, że brak jedynomyślności, jak był, tak i pozostał naszą cechą narodową.

Mimo to, nie należy tracić nadziei. — Wszak grunt pod zjednoczenie widocznie się znalazł. Wszyscy uznajemy potrzebę zjednoczenia, a że spieramy się o formy, to — drugorzędne. Forma się skryształizuje i przybierze kształty takie, jakie — mimo nawet naszej woli — narzuci życie.

Nie przesadzając dalszego rozwoju i kształtowania się form unijnych, chcę wypowiedzieć moje na to poglądy.

Półśrodkowy rodzaj z natury rzeczy półrealizacji. Kto chce stanąć u mety, musi działać na całego. O co chodzi? — O Polskę, jako państwo, katolicką. A czy tak będzie, gdy nad najbardziej katolickim społeczeństwem będzie państwowa władza niekatolicka? Czy

ta władza niekatolicka ugnie się przed społeczeństwem katolickim, — które za całą broń będzie posiadało walory religijne, aż do zdolności męczeństwa za wiarę — i zechce respektować jego postulaty? Naiwni na to się zgodzą.

Zatem skupienie katolików w Polsce, mimo wszelkie trudności i przeszkody musi stanąć na platformie politycznej i wystąpić jako stronnictwo katolickie. Inne formy do celu nie doprowadzą. Zresztą mamy na to dowód oraz wzór w ościennych państwach z większością katolicką, a nawet z mniejszością, jak Holandia. Nowych lepszych form specjalnie polskich, zdaje się, nie wymyślić. Bo jeśli chodzi o rozwój ducha katolickiego w społeczeństwie naszym, to mamy „Akcję Katolicką”, szeroko rozgałęzioną i doskonale spełniającą swe zadanie.

„Akcja Katolicka” powinna wykształcić działacza katolika i oddać go po katolicku urobionego w szeregi stronnictwa, które obejmie polityczne i gospodarcze dziedziny życia społecznego, do czego „Akcja Katolicka” nie jest powołana.

Skoordynowana w ten sposób praca katolików doprowadzi naturalnie do zjednoczenia w celu zabezpieczenia Polsce charakteru państwa katolickiego.

K. BARTOSZEWICZ, Wilno.

Katolicki korporacjonizm.

SPRAWOZDANIE Z „TYGODNIA SPOŁECZNEGO” WE FRANCJI.

Zapowiadany przez nas parokrotnie francuski „tydzień społeczny” odbył się w dn. od 22—27 lipca w Angers. Wnosząc ze sprawozdań prasowych, trzeba powiedzieć, że będzie on miał duże znaczenie dla rozwoju katolicyzmu społecznego nie tylko we Francji. Dał bowiem jasne dyrektywy w sprawie tak skomplikowanej, a równocześnie tak aktualnej, jak — korporacjonizm katolicki.

PRZEBIEG „TYGODNIA” dowodził, że organizatorowie z prof. Duthoit na czele osiągnęli zamierzony cel. „Tydzień” łączył teorię z praktyką, rezultaty naukowych studiów z doświadczeniami praktyków. — Wśród referentów spotykamy nazwiska teologów, filozofów, ekonomistów, prawników z uniwersytetów katolickich Francji, — a obok nich nazwiska kierowników Chrześcijańskich Zw. Zawodowych, robotniczych, przedstawicieli przemysłu, handlu, rękodzieła i rolników. Wszystkie zawody i wszystkie klasy — można powiedzieć — miały swoich reprezentantów w kole prelegentów. Dodajmy do tego, że w „tygodniu” wzięło udział ponad 20 biskupów, z kard. Verdier na czele, — Nuncjusz ks. Maglione, — grono posłów i senatorów, — i około 1 i pół tysiąca osób z francuskiej inteligencji, a będziemy mieli obraz tego świetnego zebrania.

Porządek dzienny tegorocznego „tygodnia” nie odbiegał od dawniejszych. Codzien nie rano zbierali się uczestnicy w kaplicy dominikańskiej św. Tomasza z Akwinu, a wielu z nich przystępowało do Komunii św. Następnie udawali się na wykłady do uniwersytetu katolickiego. Wykłady były bezpłatne, zwiedzaniem miasta i okolicy, wolnemi zebraniami w sprawie prasy Ch. Z. Z. i młodzieży, wreszcie wspólnemi posiłkami, przy których oczywiście w myśl francuskiej tradycji toastowano bez końca. Także wieczór każdego dnia kończył się w kościele. Ostatnie nabożeństwo, konkluzyjne odprawił kard. Verdier.

CO TO JEST KORPORACJA? — Pierwszy inauguracyjny, wykład wygłosił prezes komisji „Tygodni Społecznych”, znakomity prawnik z katolickiego Uniwersytetu w Lille, prof. E. Duthoit. Wykład ten stanowił „wprowadzenie” uczestników „tygodnia” w problemy korporacjonizmu.

Doskonale postawił prof. Duthoit samo zagadnienie korporacjonizmu mówiąc, że — „przez autorytet korporacji zmierza on do gospodarstwa uporządkowanego”. W miejsce obecnej anarchii, rozbratu między pro-

dukcją i konsumpcją, stworzyć chce porządek, kładący autorytet w postaci korporacji... Lecz co to jest „korporacja”?

„Jest to — brzmi definicja prof. Duthoit — instytucja prawnopubliczna, pośrednicząca między przedsiębiorstwami a państwem, zabezpieczająca dobro wspólne w łonie zorganizowanego zawodu, — mianowicie dobro wspólne w stosunkach między członkami zawodu i w ich stosunku do społeczeństwa”.

Definicja ta należy się uwypuklać zadaniem i celem korporacji w pojęciu: „dobro wspólne”. Jeśli dotąd życie gospodarcze nie osiągało tego celu, to dlatego że nie było instytucji publiczno-prawnych, któreby nad tem czuwały. W okresie pomyślności społeczeństwo nie odczuwało ich potrzeby. Odczuwa ją mocno dopiero w okresie depresji gospodarczej. Na tem polega znaczenie enc. Quadrag. anno, że zalecając korporacjonizm wskazała społeczeństwu drogę do „uporządkowanego gospodarstwa”.

Mimo to nie brak przeciwników Korporacjonizmu. Należą oni do dwóch przeciwnych sobie kierunków — liberalizmu i socjalizmu.

TŁO KORPORACJONIZMU. — Pierwsze wykłady dały słuchaczom tło konieczne do zrozumienia istoty korporacjonizmu... O. Villain T. J., z „l'Action Populaire”, dał

historyczny rys „rozstroju” gospodarczego. prof. Coornaert przedstawił dzieje korporacjonizmu w średniowieczu, — prof. K. Polson (z uniwersytetu w Angers) omówił współczesne próby realizacji korporacjonizmu w Austrii, Portugalii, Włoszech, i Szwajcarii, Verschaw prof. uniwersytetu w Lille mówił o ustawie holenderskiej z dnia 7 kwietnia 1933 wprowadzającej „przedkorporacyjne instytucje” (rady zawodowe), — a prof. uniwersytetu w Paryżu, A. Rouast, omówił początki korporacjonizmu w krajach przestrzegających „wolności syndykalistycznej” (Stany Zjednoczone, Anglia, Belgja). Wkońcu swoich wywodów doszedł prof. Rouast do wniosku: „Doświadczenie uczy, że organizacja korporacyjna da się pogodzić z wolnością syndykatów (t. j. z istnieniem różnych typów związków zawodowych) i do wodzi także, że inicjatywa prywatna nie ma sił do wprowadzenia organizacji korporacyjnej w życie, trzeba interwencji państwa. Pełna organizacja korporacyjna powinna regulować stosunki między pracodawcami i pracownikami, a nadto także stosunki między poszczególnymi pracodawcami. Aby uporządkować produkcję, należałoby stworzyć odrębne organy dla tych problemów”.

Wreszcie p. A. Garrigou Lagrange, prof. uniwersytetu w Bordeaux, dał obraz „przedkorporacyjnych” instytucji we Francji, jak syndykaty robotnicze, kartele przemysłowców, izby zawodowe itp. — a Ks. Tiberghien, prof. uniwersytetu w Lille, omówił „obowiązki państwa w sprawach zawodowych”. Podniósł m. in. wielkie zadania państwa w zakresie obrony jednostki przed egoizmem grupowym.

KORPORACJA, JAKO AUTORYTET.

Następne referaty dotyczyły już bezpośrednio organizacji korporacyjnej w skomplikowanym świecie zawodu marynarskiego wygłosił Dominikanin, O. Lebre, kierownik sekretariatu społecznego w Angers, były oficer marynarki. Bardzo stanowczo wypowiedział się za organizowaniem marynaczy w Ch. Z. Z.

Niezmierny ciekawy referat o „autorytecie w zawodzie” wygłosił Rektor w Tuluzie, Ks. Solages. Jeśli chcemy, by „zawód” reprezentował realną siłę w społeczeństwie, mówił Ks. Solages — to trzeba go zorganizować. To znaczy — trzeba pokonać liberalizm gospodarczy. Liberalizm jest wrogiem organizacji zawodu i dlatego, jest też wrogiem autorytetu w zawodzie. Trzeba także pokonać etatyzm, który ten autorytet chce zawodowi narzucić z zewnątrz. — Wbrew tym dwóm prądom ludzie tworzący „zawód” mają prawo związać się w organizację autonomiczną. Ta organizacja da za wodowi autorytet. Autorytet oczywiście nie najwyższy (bo ten ma państwo), ale dość wielki, by wszystkie sprawy zawodowe mógł sam w łonie zawodu załatwić. Ta forma organizacji jest organizacją przyszłości; łączy wolność z autorytetem, zasadę jedności z postulatami uszanowania wielości elementów społecznych. Zapewnia „równowagę w społeczeństwie”. W. Z.

Komintern na nowej drodze.

W dniu 25 lipca rozpoczął się siódmy Kongres Międzynarodówki Komunistycznej (Komintern) przy udziale przedstawicieli partii komunistycznych z 65 krajów.

Kongres rozpoczął się pod znakiem rosyjskiego imperializmu, czego dowodem były przemówienia powitalne przedstawicieli Sowieców. Na specjalną uwagę zasługuje przemówienie przedstawicielki lotniczek sowieckich, która między innemi oświadczyła:

„Śledziliśmy z uwagą proces o podpale nie Reichstagu, powstanie w Austrii i walki chińskich komunistów. Jeśli w obecnej chwili nie mamy jeszcze możności (!) pośpieszenia z pomocą cierpiącym proletariuszom zagranicznym, to niech nasze sukcesy (w powietrzu) będą dla nich poręką na przyszłość”.

Tak wyglądają „słowa pocieszenia” dla „braci zagranicznych”, a jednocześnie jest to wyraz właściwego stanowiska i nastawienia Sowieców w stosunku do Europy.

Po tem stwierdzeniu należy się bliżej przypatrzeć Kominternowi na tle kongresu. Przedewszystkiem trzeba podkreślić, że wiele się zmieniło od ostatniego kongresu, który się odbył w roku 1928, a więc siedem lat temu. Z ostatniego kongresu przywódcy światowego komunizmu rozjechali się z postanowieniem walki o masy i przygotowywania światowej rewolucji. Tak uchwały jak i zapal spaliły na panewce. Ani nie opanowano mas, ani nie wzniesiono rewolucji. Przeżył natomiast komunizm szereg klęsk, a mianowicie w Niemczech, Austrii,

Hiszpanii... W wielu zaś państwach grozi mu likwidacja.

W takich warunkach, siódmy Kongres Kominternu zastanawia się nad „nowym kursem”. Ten nowy kurs, to — przede wszystkim uznanie zwalczanej dotąd demokracji, jako formy ustrojowej, która może się przeciwstawić zalewowi „fasyzmu”, a co zatem idzie współpraca z partiami socjalistycznymi, a nawet z „demokratyczną burżuazją i chłopstwem”.

Oto co na ten temat powiedział w swem przemówieniu wstępnem przewodniczący kongresu niemiecki komunista Pieck: „My komuniści ze wszystkich sił walczymy o każdą piędź wolności demokratycznej — łącznie ze wszystkimi, kto w jakimkolwiek stopniu został wierny zasadom burżuazyjnej demokracji”. Słowa powyższe świadczą o gruntownej zmianie taktyki, a jednocześnie są dowodem wielkiego cynizmu ze strony komunistów. Przez szereg lat komuniści zaciekle zwalczały socjalistów za ich właściwie „demokratyzm”, obecnie zmieniają zdanie, przekreślają całą dotychczasową taktykę. Zważmy dalej, że cały ustrój państwa sowieckiego i życie zbiorowe w nim poddane skrajnej dyktaturze, jest zaprzeczeniem wszelkiej demokracji, a gwałty na polu religijnem, odbierają bolszewikom wszelkie prawa do mówienia o demokracji.

Podobnie jak Pieck, przemawiało wielu mówców, a przedewszystkiem delegat komunistów czechosłowackich, który stwierdził, że dla czechosłowackiej partii komunistycznej jest istotną rzeczą, aby razem ze wszyst-

kimi obrońcami demokratycznych praw walczących o ich rozszerzenie i utrzymanie.

Rezolucje są miernym odbiciem powyższych tendencji i zalecają „kompartjom“ poszczególnych państw „obronę resztek burżuazyjnej demokracji“.

Znamienny jest punkt 5-ty rezolucji uchwalonej po sprawozdaniu Plecka, które przynosi „Der Angriff“ Jak z niego wynika Związki młodzieży Komunistycznej nie będą obecnie działać jako organizacje, lecz będą wysyłać swych władców do organizacji czy to mieszczańsko-burżuazyjnych, czy „fascystowskich“, religijnych (!) zawodowych, kulturalnych i sportowych i w ich obrębie będą szerzyć hasła komunistyczne. Tak się przedstawiają obecnie tendencje faktyczne Kominternu.

Zmianę powyższą z zadowoleniem wita socjalistyczny „Robotnik“. — P. Czapiński stwierdza tam, iż w tych nowych hasłach Kominternu „tkwi dużo pierwiastków rozumnych i wartościowych“. Obawia się tylko p. Czapiński, aby nie było to „chwilowe taktyczne chytrości“ I p. Czapiński składa ofertę komunistom polskim, że jeśli zmiany nie przyczynią się do „zjednoczenia“, to przynajmniej winny umożliwić „współdziałanie“.

Nie wątpliwy, iż tęsknota p. Czapińskiego zostanie ukojona; iż chwila „wspólnego frontu“ polskich komunistów i socjalistów się zbliża... Komintern bowiem wszedł na nową drogę...

A co na to powiedzą polscy katolicy? K. T.

Na ziemiach Rzeczposp Zgon zasłużonego kapłana tarnowskiego

Ś. p. Ks. J. Chrzęszcz.

W dniu 3 b. m. złożono na cmentarzu tarnowskim na Zabłociu śmiertelne szczątki śp. ks. prałata Józefa Chrzęszcza, kapłana nieprzeciętnej cnoty i prawdziwie nieskazitelnego charakteru. Jako prezes Związku Sodalicyj uczenie szkół średnich pracą swą i osobistymi wartościami, włożonemi w organizację, zapisał się złotem zgłoskami w księgach sodalicyjnych i w sercach tysięcy rzesz sodalisk, szczerze opłakujących stratę śp. ks. prałata Chrzęszcza. Trwały pomnik żywy pozostał po śp. ks. prałacie Chrzęszczu w świetnie zorganizowanym przezeń prywatnym Seminarjum żeńskim im. Bł. Kingi, którego był założycielem i długoletnim wzorowym dyrektorem. Seminarjum to wybiło się na czoło zakładów tego typu w Polsce. Nie ma też zasługi położył śp. ks. prałat Chrzęszcz, kierując organem sodalicyj uczenie szkół średnich p. t. „Cześć Marji“, a następnie na stanowisku redaktora tygodnika diecezji tarnowskiej p. t. „Nasza Sprawa“, który prowadził od kolebki. Zgasł w pełni sił w 51-ym roku życia, a 30 roku kapłaństwa. — R. i p.

Kolonje letnie komitetu biskupiego w Łodzi.

Komitet Biskupi Kolonij Letnich dla najbardziej potrzebującej szkolnej wysłał w tym roku na kolonie 600 dzieci szkolnych w dwóch grupach. Kolonie dla dziewcząt znajdują się w Kazimierzu pod Łodzią i są pod opieką S. S. Urszulanek. Koloniami dla chłopców w Brzezinach nad Wartą pod Sieradzem opiekują się S. S. Betanki. Oba zakłady wypoczynkowe posiadają izby chorych i starannie urządzone szpitaliki, z których na szczęście, jak dotąd, dobrze odżywiana i troskliwa czujnością, siostr otoczona młodzież nie potrzebowała korzystać. Dzieci w razie pogody spędzają długie godziny na powietrzu, na boiskach lub na przechadzkach i wycieczkach a w wypadku niepogody leżakują lub odpoczywają na werandach. To też poprawiają się szybko i powracają do domów z nowym zasobem sił i zdrowia. Przewodniczącym Komitetu jest ks. biskup ordynariusz Jasiński. (KAP.)

Aferzysta dorabiał się majątku na podobiznach marsz. Piłsudskiego.

Z zarządzenia władz aresztowano aferzystę Edw. Zarębskiego, który dorobił się fortuny na podobiznach i popiersiach marsz. Piłsudskiego. Aresztowany w ofertach sprzedaży zarządom miast widowoków, podobizn i popiersi marsz. Piłsudskiego powoływał się na P. Prezydenta Rzplitej, gen. Wieniawę-Długoszewskiego i W. Sieroszewskiego. Zarębski ma bogatą przeszłość kryminalną. Pierwszym nadużyć dopuścił się on w wydziale apro wizacji magistratu warszawskiego, skąd go usunęto i całą aferę zatuszowano. Znaną była jego afery wysyłania widowoków na Madagę, na czem dorobił się znacznych pieniędzy.

—000—

USTALENIE WINY ADMINISTRATORA PRZEDBORA. Aresztowany z nakazu władz sądowo-sledczych administrator domu przy ul. Freta 16 Przedbor ma być skonfrontowany z realnymi lokatorami. Jak wiadomo bowiem

Polityczne animozje w Tarnopolszczyźnie

Tarnopol, w sierpniu.

Wśród tarć, ewolucyj i rozłamów, jakie w ostatnich latach ujawniły się w Stronnictwie Narodowym, jednym z najboleśniej-szych i najszkodliwych nietylko dla Stronnictwa, ale i dla ogólnej sprawy narodowej jest świeży rozłam, a raczej może tylko rozwichrzenie, w ośrodku tarnopolskim.

Stronnictwo Narodowe w powiecie tarnopolskim było jednym z najsilniejszych lezbów, i najżywotniejszych ogniw obozu narodowego. Dość zaznaczyć, że zlikwidowało ono i wchłonęło w siebie ugrupowania socjalistyczne i ludowcowe. Wytworzyło ono realny program pracy społecznej i doprowadziło do złamania bloku sanacyjno-żydowskiego, a natomiast do stworzenia czysto polskiej większości w radach miejskich, gminnych i gromadzkich nietylko w powiecie, lecz i w całym województwie. Inicjatorem, duszą i kierownikiem całej tej pracy był dr. Kazimierz Świrski, adwokat z Tarnopola i prezes Stronnictwa na powiat tarnopolski.

Od 2 lat zaczęły się tarcia między Kółem tarnopolskim a wyższymi władzami Stronnictwa co do programu, metod, a zwłaszcza taktyki pracy. Koło tarnopolskie trzymało się zasady że na kresach nie można patrzeć na wszystko przez okulary tylko partyjne, lecz trzeba mieć zawsze na oku ogólny interes na rodowy Polonii kresowej. Nie schodząc zatem z zasadniczej swej linii politycznej, tam gdzie dobro ogólne tego wymaga, można w sprawach gospodarczych, samorządowych i oświatowych współpracować nieraz z Polakami innych ugrupowań politycznych.

Władze Stronnictwa, choć niechętnie patrzyły jednak początkowo przez palce na tę autonomiczną taktykę ośrodka kresowego. Dopiero, kiedy na ostatniej Radzie Na-

czelnej Stronnictwa Narodowego kierunek „hieratyczny“ zwyciężył nad kierunkiem „demokratycznym“ — usunięto dr. Świrskiego nietylko z prezesury, lecz i z kadr Stronnictwa, mianując w jego miejsce komisarza w osobie ks. Tadeusza Stronńskiego.

Rozpoczęła się walka, którą niepotrzebnie podnieciło nerwowe i zbyt gwałtowne wystąpienie samego dr. Świrskiego. Usunięty bowiem ze Stronnictwa dr. Świrski, zamiast starać się przez swych przyjaciół i licznych zwolenników o zanulowanie krzywdzącej go uchwały, powołał do życia nową organizację (Polski Komitet Kresowy), zwołał wiec publiczny w tej sprawie — i sprawę przegrał. Nie liczył się bowiem z tem, że poza wielką popularnością, jaką się cieszył, w szerokich kręgach członków Stronnictwa istnieje jeszcze głęboko wpojona karność Organizacyjna. Współczuto mu, lecz odsunięto się od niego. Dzielnicowa władza Stronnictwa rozwinęła też tu wielką aktywność, rzucając na zagrożony odcinek najlepsze swe siły, nie cofając się nawet przed użyciem niewłaściwych insynuacji. Zrobiono z dr. Świrskiego człowieka zaprzędanego sanacji. Stronnictwo Narodowe nie chce bowiem zrozumieć, że niekoniecznie musi się być „sanatorem“, jeżeli się nie jest „endekiem“.

Organizacyjnie Stronnictwo Narodowe uratowało swą placówkę przed rozbięciem, lecz twórczą jej energję odwróciło od pozytywnej pracy, a skierowało w korwot bratniej walki, wielu zaś ludzi zraziło do siebie. Ludzie ci, choć nie poszli i nie pójda za dr. Świrskim a przeciw Stronnictwu — stanęli na uboczu zniechęceni do pracy spowodu szkodliwej i bezpłodnej walki.

Zabroniak.

Ofiary ostatnich katastrof górniczych na Śląsku.

Zakończenie prac ratunkowych na „Lechu“ i „Emmie“.

Katastrofa na kopalni „Emma“ w Radlinie w pow. rybnickim wywołała wśród ludności przysięgienie. W piątek ub. tygodnia kolumna ratunkowa dotarła około godz. 22 do czwartego zasypanego górnika Stan. Kłoska, który już nie żył. Nieszczęśliwego zastała śmierć opartego o żelazny wózek. Przysięgłoby go zwały węgla i polamane stemple. Kłósk osierocił żonę i kilkoro dzieci. W godzinach południowych w sobotę, po niezwykle utrudnionej akcji, dotarto do ostatniej ofiary katastrofy do zwłok ładowacza Edwarda Salamona.

Jak wiadomo, katastrofa wydarzyła się 1 bm. o 15.50. Na poziomie 400 m. zasypanych było 5 górników. Po pierwszym dniu ratunku odkopano trzech górników, z których jeden Antoni Dylch miał złamaną nogę, zaś dwaj inni Paweł Pękala i Paweł Mrozek czuli się dobrze i przyłączyli się do akcji ratunkowej.

Pożar na „Redenie“ wygasł.

Z Dąbrowy Górniczej donoszą, że pożar w podziemiach kopalni „Reden“ wygasł już zupełnie.

Z całego świata.

Proces beatyfikacyjny Marji Teresy Ledóchowskiej.

Niema zapewne w Polsce nikogo, koby nie słyszał o rodaczce naszej, słynącej z cnót i wielkiej pomocy, jaką niosła Misjom Afrykańskim, założycielce Sodalicji św. Piotra Klawera Marji Teresie Ledóchowskiej, zmarłej w Rzymie w opinii świętości dnia 6 lipca 1922 r. Wieści o licznych łaskach a nawet cudownych uleczeniach przypisywanych wstawiennictwu tej Czcigodnej Służebnicy Bożej sprawiły, że podjęty został proces o jej beatyfikację. Studja wstęp-

szereg lokatorów tej nieruchomości zeznało, iż dostrzegli rysy na zawalonej oficynie na szereg dni przed katastrofą i ostrzegali przed nią administratora, który zlekceważył sobie niebezpieczeństwo. Potwierdzenie tego faktu ma zasadnicze znaczenie dla ustalenia winy administracji domu, przy ul. Freta 16, do puszczenia do tragicznej katastrofy.

CZTERY RODZINY OPUSZCZA WALĄCY SIĘ DOM. Na mocy zarządzenia starosty grodzkiego prasko-warszawskiego dokonana będzie eksmisja 4-ch rodzin z walącego się domu przy ul. Kupiejskiej 4. Dom ten przeznaczony jest do rozbiórki, gdyż zagraża zawaleniem się i nie nadaje się do remontu. Eksmisja wykonana będzie za parę dni.

ne procesu, tj. procesy informacyjne w diecezjach Albano, Rzymie i Salzburgu zostały ukończone. Ukończony został również proces „de non cultu“. Pozostaje jednak jeszcze długa droga do przebycia, ponieważ Kościół św. musi poddać badaniu wszystkie pisma Czcigodnej Służebnicy Bożej. Pisma te są bardzo liczne i w różnych językach. (KAP.)

Znowu szpieg niemiecki.

Z Liege donoszą: Żandarmerja aresztowała w Eupen jednego z najniebezpieczniejszych szpiegów. Dziennik „La Meuse“ z tej okazji przypomina, iż wielokrotnie zwracał uwagę na turystów niemieckich, którzy usiłowali dostać fotografie fortyfikacji wznoszonych na wschodnie granicy. Aresztowany szpieg nazywa się Józef Primadula. Przyznał się on, że wysłał różne dokumenty do Niemiec.

Pożary na statkach.

Z Gibraltaru donoszą: Parowiec angielski „Methilhill“ z niewyjaśnionej przyczyny został zniszczony przez pożar na pełnym morzu. Załogę 21 ludzi wraz z kapitanem, która zdołała opuścić płonący statek, uratował parowiec hiszpański „Campeador“.

Z Malty donoszą: Na pokładzie parowca niemieckiego „Attica“ wybuchł pożar, który przybrał zagrażające statkowi rozmiary. Załoga dotychczas nie opanowała płomieni.

TRZĘSIENIE ZIEMI NA SUMATRZE.

Donoszą nam, że centralna stacja sejsmograficzna w Moskwie zanotowała silne trzę-

Okazdą maszynę

okazujecie często więcej troski, niż o siebie samych. Motory zaopatruje się — prawie bez wyjątku — w tożyska gumowe. celem przedłużenia czasu trwania. Podczas chodu jesteście narażeni na podobną wstrząs, jak maszyna. Dbajcie więc również o siebie i zaopatrzcie Wasze obuwie

WYPUKŁE OBCASY GUMOWE.

Zapewnienie sobie przez to spokój, wygodę i zdrowie. Zadajcie wyrażnie marki BERSON, odrzucajcie naśladownictwa!

sienie ziemi, którego ośrodek znajduje się w odległości 7.630 klm. od Moskwy w okolicach Sumatry.

ZNÓW PRZYBÓR HOANG-HO.

Korespondent donosi, że wskutek zerwania tamy na jeziorze Wej-Czan, powódź w północnej części Kiang-Su rozszerzyła się gwałtownie. Jednocześnie nastąpił przybór rzeki Hoang-Ho w zachodniej części prowincji Szang-Tung.

WNUK ABDUL-HAMIDA MARZYŁ O ODZYSKANIU TRONU.

Jak się dowiadujemy, wnuk Abdul-Hamida w pozostawionym liście wyjaśnia, iż popełnił samobójstwo dlatego, że nie udało mu się poślubić bogatej amerykanki, której majątek pomógłby mu do wystawienia najmniejszej armii chińskiej celem odzyskania tronu w Turcji.

—000—

SAMOCHÓD Z KILKUNASTU LUDŹMI WPADŁ POD POCIĄG. Z Camden (pol. Karolina) donoszą: Na przejeździe kolejowym samochód ciężarowy, którym jechało kilkunastu farmerów, wpadł w niedzielę pod pociąg i uległ całkowitemu rozbiciu. Narazie z pod gruzów wydobyto 5 trupów. Panuje jednak obawa, że liczba zabitych jest większa. Niemal wszyscy jadący samochodem odnieśli cięższe lub cięższe obrażenia.

NA FILIPINACH SZALAŁ TAJFUN. Tajfun nawiedził ponownie wyspy Filipińskie. Na wyspie Luzo, huragan wyrządził wielkie szkody. Komunikacja jest przerywana, liczne miasta zostały odcięte. Liczba ofiar katastrofy jeszcze jest nieznana. W mieście Cebu spłonęło 300 domów, kilka tysięcy mieszkańców pozostało bez dachu nad głową.

—00—

W kilku zdaniach.

— Na parowcu brytyjskim „Ena“, który wypłynął z Southampton z 350 pasażerami do Jersey, wybuchł w sobotę pożar. Na pokładzie była już tylko załoga, gdyż pasażerowie wysiedli na ląd w Jersey. Załoga uratowała się w szalupach. Parowiec spłonął doszczętnie.

— Rocznicą najazdu na Belgię obchodzono była w niedzielę we wszystkich większych miastach przed pomnikami poległych w czasie wielkiej wojny.

— Do Le Bourget pod Paryżem przybył w niedzielę z Londynu własnym samolotem książę Walji.

— Huraganowa ulewa, która szalała w sobotę nad Charkowem, zatopiła szereg ulic. Od pioruna spłonęła część fabryki lokomotyw.

— W sobotę o godz. 12-iej w Chorzowie na terenie huty „Falva“ nastąpił wybuch jednego z generatorów. Przy wybuchu gazu poparzonych zostało ciężko dwóch robotników — Mańka i Strehof, których w stanie ciężkim odwieziono do szpitala.

Z Kolonii donoszą, że z komisariatu policji uciekł w czasie przesłuchiwań, skazany przez okno z drugiego piętra pewien mężczyzna, którego oddawna poszukiwała policja w całym kraju. Skoczył on na przechodzącą kobietę, którą ciężko zranił, a sam odniósł poważne obrażenia. Stan jego jest beznadziejny. Nazwiska niedoszłego zbiega nie podano do wiadomości.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze uregulowanie prenumeraty

Moje pastele.

I.

Rysuję Wisłę pastelą,
zmierzch — wieczór we fioletcie —
niebo nad Kopcem i Wisłą
jak dzwon czerwony zawisło
i mgły na wodzie się ścięła...

Klasztorne rysuję wieże,
dalekie — we fioletcie —
a fal wiślanych szemrota,
z zieleni ciemnej i złota,
śpiewa — za serce mnie bierze...

O falo! wiślana rzeko!
bądź powiernicą pocie —
czy w głębin twych rozhowerze
któs śpiewem wola mnie może?
— — ktoś tedy odszedł daleko...

O rzeko! wiślana falo!
kolory twe łowią przecie —
w mgłach, co na wodzie się ścięła,
jej postać znaczą pastela...
— — lzy na żrenicach mnie palą...

II.

Z domu mego, z balkonu,
widzę ulicę w zakręcie:
skarpy — herby u portali —
wieczne słońce się pali
u wawelskiego frontonu...

Rysuję pastelą właśnie
oną ulicę w zakręcie:
w dole fiolet się ścięła,
a wawel w złotej kapieli
już różowieje i gaśnie...

W ulicy cienie się wleka,
najpierwsze smutku poczęcie —
niedawno o takiej porze
któs wchodził w moje zaprośce.
któs, co odjechał daleko...

Za lasów i za rzek wielą
w słonecznym świętuje święcie —
czy jeno wie onej chwili,
że smutek sercu się chyli...
— — smutek rysuję pastelą...

ANTONI WASKOWSKI.

Zasady zdrowego i taniego odżywiania się

„Droga do Zdrowia”, czasopismo wydane przez Krakowską Ubezpieczalnię Społeczną podaje 10 zasad, w których specjalna komisja Sekcji Higjeny Ligi Narodów podaje wskazania zdrowego i taniego odżywiania się. Powodem bezpośrednim do zestawienia tych wskazań było obniżenie się zarobków w latach kryzysu, które zmusiło rodzin robotniczych do znacznego okrojania wydatków spożywczych.

Zasady te powiadają:

1) Pożywienie, w którym przeważa chleb, kartofle i margaryna lub tłuszcz wieprzowy, należy uzupełniać mlekiem i serem oraz świeżymi jarzynami, ażeby uzupełnić brakującą ilość pełnowartościowego białka, wapna i witamin. 2) W codziennym pożywieniu nie powinno brakować grubomielonego zboża, czy to w postaci chleba razowego, czy też potraw z maki razowej. 3) Dorastające dzieci, matki w ciąży, oraz karmiące powinny otrzymywać zwiększoną rację mleka, co najmniej litr dziennie. 4) Mleko zbierane jest tańsze i jako takie zawiera więcej części pożywnych w stosunku do ceny. Brak zaś witamin przeciw krzywicy i witamin wzrostu można uzupełnić w inny sposób. 5) Sery są najtańszymi źródłami białka zwierzęcego, powinny być przeto obficie reprezentowane w pożywieniu. 6) Jeśli ktoś nie kupuje masła, lub używa go w małej ilości, powinien otrzymywać w pożywieniu więcej zielonych jarzyn i marchwi. 7) Zamiast zwykłej margaryny lub tłuszczu wieprzowego powinno się używać margaryny, zawierającej witaminę. (U nas, niestety, nie wytwarza się takiej margaryny). 8) Tłuste ryby szczególnie śledzie są taniem źródłem wartościowych składników pożywienia. 9) Mię-

śnie są mniej wartościowym środkiem odżywczym, niż gruczoły. (wątroba, nerki, śledziona) i krew. Lepiej jest więc kupować kiszkę wątrobianą i krwawą, niż mięso bo są i tańsze i pożywniejsze. 10) Niemowlęta i małe dzieci powinny otrzymywać, oprócz zwyczajnego pożywienia, tran. Bez tego nie można mieć pewności, że się je uchroni przed krzywicą.

Radio.

MUZYKA GÓRALSKA. Jedyną w swoim rodzaju, prawdziwy bezcenny folklor polski, muzykę górali podhalańskich, usłyszymy dnia 7 bm. o godz. 13.05 w audycji z płyt. Będą to śpiewy i tańce góralskie, marsz zbójnicki, Podhalańskie wesele itd., które posiadają nutę tak swoistą, że stanowią unicum muzyki europejskiej, unicum w najlepszym tego słowa znaczeniu.

PIELĘGNOWANIE WŁOSÓW W LECIE. Włosy są ważnym elementem w ogólnej estetyce naszego wyglądu. Rozczochrana głowa, niechlujnie wiszące kosmyki, nie mogą być ozdobą dla żadnej twarzy. Aby włosy były ozdobą, muszą one być zdrowe, starannie pielęgnowane, tak ułożone, aby podnosiły naszą urodę, aby harmonizowały z całą naszą sylwetką. Posłuchajmy, co o racjonalnym pielęgnowaniu włosów mówi będzie przez radio dr. Marta Biernacka w dniu 7 bm. o godz. 16.

FESTIVAL SALZBURSKI

AUDYCJA RADJOWA
WE ŚRODĘ 7. VIII. O GODZ. 21.10

Programy stacji radiowych.

Środa, dnia 7-go sierpnia 1935.

Kraków, (293,5 m). Godz. 6.30 Transm. z Warszawy; 8.20 Program na dzień bieżący; 8.25 Wskaźniki praktyczne; 11.57 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej; 12.03 Transmisja z Warszawy; 13.05 Płyty; 15.15 Transmisja z Warszawy i Lwowa; 16. Transmisja z Warszawy i Lwowa; 18 Transmisja z Warszawy i Lwowa; 18.30 Skrzynka dla dzieci; 18.40 Wiadomości bieżące; 18.45 Jan Kiepura śpiewa (płyty); 19.05 Program na dzień następny; 19.15 Koncert reklamowy; 19.30 Transmisja z Warszawy; 20. Poradnik turystyczny; 20.10 Płyty; 20.45 Trans-

Dr. Antoni Bobak
specjalista chorób wewnętrznych
powrócił
Kraków, ul. Karmelicka 45.
Tel. 128-75.

misja z Warszawy; 20.50 Planty krakowskie — reportaż; 21.10 Transmisja z Salzburga przez Warszawę; 22.35 Reportaż z trasy Marszu Szlakiem Kadłówek; 22.40 Transmisja z Warszawy; 22.46 Wiadomości sportowe; 22.50 Płyty; 23 Transmisja z Warszawy; 23.05 Płyty.

Lwów, (377,4 m). Godz. 15.30 Koncert zespołu T. Seredyńskiego; 16.15 Recital fortepianowy; g. 18.15 Cała Polska śpiewa — ludowe pieśni żałobne; 18.40 Silva rerum i życie artystyczne; 20 W parku, fragment z powieści.

Warszawa, (1339,3 m). Godz. 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.33 Pobudka do gimnastyki; 6.36 Gimnastyka; 6.50 Płyty; W przerwie o godz. 7.20 Dziennik poranny oraz Pogadanka sportowo-turystyczna; 8.20 Program na dzień bieżący; 8.25 Wskazówki praktyczne; 11.57 Sygnał czasu; 12 Hejnał z wieży Mariackiej z Krakowa; 12.03 Wiadomości meteor.; 12.05 Dziennik południowy; 12.15 Koncert dla naszych letników i uzdrowisk; 13 Chwilka dla kobiet; 13.05 Płyty; 15.15 Przegląd giełdowy; 15.25 Wiadomości o eksporcie polskim; 15.30 Koncert ze Lwowa; 16 Pielęgnowanie włosów — pogadanka dla kobiet; 16.15 Recital fortepianowy ze Lwowa; 16.50 Codzienny odcinek prozy; 17 Koncert orkiestry P. R.; 18 Aktualny skecz ze Lwowa; 18.15 Cała Polska śpiewa; 18.30: Listy od dzieci; 18.40 Życie kulturalne i artystyczne stolicy; 18.45 Muzyka salonowa z płyt; 19.05: Program na dzień następny; 19.15 Koncert reklamowy; 19.30 Recital skrzypcowy; 19.50 Świat się śmieje; 20 Pogadanka rolnicza; 20.10 Audycja dla dzieci (płyty); 20.45 Dziennik wieczorny; g. 20.53: Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski; 20.58 Reportaż z Krakowa; 21.10 Transmisja z Salzburga (przez Warszawę); 22.35 Reportaż z Krakowa; g. 22.40 Wiadomości sportowe; 22.50 Muzyka taneczna z płyt; W przerwie o godz. 23 Wiadomości meteor. Katowice, (305,8 m). Godz. 15.15 Giełda zbożowo-towarowa; 18.30 Prawda o odrębności śląskiej literatury; 20 Fragment z poematu: Pieśń o Śląsku — recytacja St. Ligon.

Od Wydawnictwa

Prosimy P. T. Abonentów
o nadsyłanie prenumeraty za-
sierpień.

Równocześnie zwracamy się
do wszystkich abonentów za-
legających z prenumeratą z go-
rącem wezwaniem aby zechcieli
niezwłocznie zaległości wyrów-
nać.

Taniej niż za cenę
BILETU II. KLASY
możemy podróżować
SAMOLOTAMI P. L. L. „LOT”

Dziś w kinoteatrze „WANDA” Św. Gertrudy L. 3.

Fascynujący dramat sensacyjny ilustrujący życie okrutnego wielkiego miasta

reż. W. S.
Van Dyke'a

Wielki gracz

Genialny w inscenizacji, porywający
mistrzowską grą artystów, fenomenalny
film wielkich sensacji, które w ser-
cach ludzkich pozostawiają nieśmiertelny
W roli głównej **Myrna Loy i Clark Gable**

Wielka obsada — wielki reżyser —
liczne życzenia wznowiamy największe arcy-
dzieło sezonu **Świat się śmieje**
Rozpiewane arcydzieło prod. sowieckiej peł-
ne czarujących melodii w wykonaniu K.
Utjesowa. L. Orłowej Ekscentryczny jazz — śpiewy — tańce — chóry. — Początek seansów
w dniu powszednim o godzinie 5-tej, 7-mej i 9.10 w niedzielę i święta o godzinie 3-ciej popoł.

„Czy musisz chodzić w góry“?

Roztoka w lipcu.

W schronisku w Roztoce w ogólnej ja-
dalni wisi obrazek przedstawiający nieszczę-
śliwy wypadek dwóch taterników, którzy
leżą razem związani liną, ze szczytu w prze-
paść. Odpadli przy wspinaczce od prostopad-
łej skały i nie im już nie pomoże. Szczyt
więc pozostał niezdobyt przez wspinaczy.
„Zdobyla” go jednak krowa, która skubiąc
trawę, wydostała się tam zwykłą ścieżką.
Tuż pod samym szczytem niedaleko
krowy stoją dwa barany, które przygląda-
ją się taternikom, tak lekkomyślnie tracą-
cym życie. Nad obrazem widnieją napis:
„Czy musisz chodzić w góry?“

Pytanie to, — które powinno chyba
przemawiać o g r o m n e m i l i t e r a m i
do wszystkich, przyjeżdżających, na dwor-
cu w Zakopanem, — utkwiło mi silnie w
pamięci dzięki niefortunnej wycieczce. Gdy
mianowicie skończyły się deszczowe dni i
nastąpiła słoneczna pogoda, postanowiłem
z Roztoki wybrać się na Wysoką. Ponieważ
zaś w górach należy wystrzegać się samot-
nej włóczęgi, przeto zwerbowałem do kom-
pletu towarzystwo, składające się z 2 panów
i jednej pani. Przed ostateczną decyzją obej-
rzałem ukradkiem kilkakrotnie ich buty i
rzekłem w duchu, że turystka zrobiłaby le-
piej, gdyby została w schronisku. Po bu-
tach bowiem najłatwiej poznaje się taterni-

ków. Jej towarzysze jednak objaśnili mi
że ona już chodzi po górach od kilku lat i
dotychczas tylko raz korzystała z pomocy
męskiej na „siodełku” pod Rysami. Przy-
stałem więc wkońcu na jej towarzystwo.

Na Wysoką planowałem zwykły szlak
przez Rysy, syn jednak gospodarzy schro-
niska, Jerzy doradził nam przejście przez
Wagę. — Gdybym wtedy spotkał tych
wszystkich, których on już skierował na Wa-
gę i gdybym wysłuchał ich narzekania, to
napewno zatrzymalibyśmy się przy po-
przednim planie.

Z Roztoki ruszyliśmy wczesną rano doliną
Białej Wody. Na Polanie pod Wysoką sute-
śniadanie wprawiło nas w doskonały hu-
mor. Posileni, szybko przewinieliśmy się
ścieżką przez las w stronę Czeskiego Stawu.

Na zakosach humor zaczął się pogar-
szać — i równocześnie rozpoczęło się sa-
panie. Po kilku zakrętach zasepiłem się po-
ważnie, widząc, że towarzysze przysiadają
na stopniach skalnych. Przyczyna zmęcze-
nia wyjaśniła się szybko. Jeden nie znoślił
podobno słońca, drugiego bolały nogi, gdyż
była to jego pierwsza w tym sezonie wy-
cieczka — a towarzyszką oznajmiła, że
zjadła za dużo na śniadanie i że jest chwi-
lowo niedysponowana. Widok na staw, Mły-
narza i mały wodospad, wypływający ze
Zmarzłego stawu wprowadził nas w za-
chwyty. Usiedliśmy więc znowu na pół go-
dziny. Lecz i ten dłuższy wypoczynek nie
był wystarczający. Pod małe wyniesienie
do Zmarzłego Stawu przystawaliśmy kilka-

krotnie. Nad Zmarzłym znowu wpadliśmy
w zachwyty na widok potężnej ściany Gale-
rji Gankowej i wyraźnie występujących ur-
wisk obu szczytów Rysów. Podziwiając ota-
czające nas olbrzymie skałki, mimowoli przy-
siedliśmy w kosówce. Gdy zaś postanowi-
liśmy ruszyć dalej, wynikło nieporozumie-
nie którą stroną obchodzić stawek. Jeden z
towarzyszy wyciągnął najnowszą mapę,
długą na dwa metry i szeroką przeszło
metr, — by zorientować się w sytuacji. Oka-
zało się jednak, że na tej olbrzymiej mapie
składającej się z 40 części, nie jest uwzględ-
niona strona czeska. Mapa powodowała
więc do plecaka spowrotem i powstał ostry
spór, w którym udział wzięli wszyscy.
Ostatecznie zwyciężyła decyzja, by przejść
brzegiem stawu od strony Galerji Gank-
owej i później posuwać się silnie w prawo
ku przełęczy. Przejście przez maliniaki, usy-
piska i ruchome kamienie zabrało nam pra-
wie całą godzinę. W samym środku piargu
towarzyszka oświadczyła nam niemal z płą-
czem, że nie pójdzie dalej. Cofać się było
niepodobniństwem, gdy kamienie razem ze
zwierzem, zaczęły już usuwać się spod nóg.
Dokoczyliśmy więc w dwóch i mimo jej
oporu, szybko przeciągnęliśmy ją na traw-
ki. W bezpiecznym już miejscu okazało się,
że wszystkich biją serca za silnie. Mimowoli
spojrzałem na zegarek: — godzina czwar-
ta. A więc o wyjściu na Wysoką ani mowy;
zresztą najważniejszą w tej chwili rzeczą by-
ło wydostanie się na przełęcz Wagę, która
leży na wysokości 2.343 m.

Po długim odpoczynku posunęliśmy się
kilkanaście metrów w górę trawiastym upła-
skiem. Tam nastąpił decydujący moment. —
Stromy zbocze zasłany śniegiem, a po prawej
stronie żebro skalne, utkane ruchomymi
skałkami i spadające hen zgóry z Wysokiej
odpryski kamienne, — napędziły wszystkim
strachu, że postanowiono wracać tą samą
drogą. Perswazje moje o niebezpieczeństwie
i ostrzeżenie, że w ub. roku przy schodzeniu
przez te właśnie piargi ruszyły lawiną pod-
cięte usypiska i pogruchoły nogi tury-
ście. — natrafiły na zacietliwy opór całej trój-
ki. Wyprowadziłem więc jednego z panów
kilkanaście metrów w górę i pokazałem mu
wcięcie, mające być rzekomo przełęczą Wa-
ga następnie wróciłem po kobietę i ją pod-
prowadziłem w górę. Trzeci turysta już sam
wywindował się do nas.

Na grzędzie rozpoczęło się podchodze-
nie na czworakach; przedemną trzy skulbo-
ne, pełzające na rękach i nogach, dziwaczne
w ruchach postacie i ja nieco wdole, baczą-
cy pilnie, kto pierwszy zacznie się zsuwać.
Pełzanie po niepewnych skałkach wkrótce
zaczęło widocznie nużyć całą trójkę, gdyż
wszyscy skierowali się w stronę śniegu. Za-
wołałem głośno, by odbili na prawo. Nie
nie pomogło. Dotarli do śniegu i po kilku
chwilach zaczęli się zsuwać w dół. Widząc
co się dzieje, skoczyłem w śnieg wbiłem się
w niego po kolana i nachylony silnie wprzód
z trudem zatrzymywałem pokolei bezwład-
ne ciała.

Upłynęła dobra godzina, nim otrząsnęli

Co słychać w Krakowie.

SIEPIEN.

Wtorek 6: Przemienienie Pańskie. Stefana op. Wschód słońca 4.19, zachód 19.12. Długość dnia 14 godzin i 56 min.
Środa 7: Kajetana w., Juliana i Seweryna. Długość dnia 14 godzin i 53 min. Wschód słońca 4.19, zachód 19.12.

—000—

KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA W DNIU 6 B. M. W związku z uroczystościami z okazji 13-go Ogólnego Zjazdu Legionistów Polskich w Krakowie, komunikacja między ul. Straszewskiego a Skalami Panieńskimi we wtorek 6 bm. będzie wstrzymana.

ULGI TRAMWAJOWE DLA UCZESTNIKÓW ZJAZDU LEGJONISTÓW. Dyrekcja tramwajów krakowskich przyznała uczestnikom Zjazdu Leg. Pol. prawo nabywania w dn. 6 bm. biletów — na wszystkich liniach tramwajowych — po cenie 15 groszy za bilet. — Bilety ulgowe będą wydawane przez konduktorów na podstawie karty uczestnictwa Zjazdu Leg. Pol. w Krakowie.

PUNKT OPATRUNKOWY CZERW. KRZYŻA NA DWORCU. Oddział krakowski Polskiego Czerwonego Krzyża uruchomił w tych dniach trzeci punkt ratowniczy a mianowicie na terenie dworca osobowego w Krakowie celem udzielania pomocy wycieczkom przybywającym do Krakowa. Punkt ten mieści się na przeciw dworca głównego w pałacu Wołodkowiczów.

30 OSÓB ODBYŁO LOT NAD KRAKOWEM. Loty pasażerskie nad Krakowem, zorganizowane w ub. niedzielę, cieszyły się powodzeniem. Udział w lotach wzięło 30 osób, wśród których były dzieci 10-letnie i osoby 55-letnie. Każdy z pasażerów po skończonym locie otrzymał odznakę „chrztu“ z przestworzy. Następne loty ponad Krakowem odbędą się 11 b. m.

ZMARŁ NA UDAR SERCA W KARETCE POGOTOWIA. W niedzielę o godz. 21.30 zostało wezwane Pogotowie Ratunkowe na Al. Mickiewicza obok Akademii Górniczej, gdzie zasłabł nagle osobnik nieustalonego nazwiska. W czasie przewożenia go w karetkie Pogotowia Ratunkowego osobnik ów zmarł. Jak ustalono, nazywa się on Kopystyński Stanisław, lat 45, krawiec, zam. przy ul. Czarnowiejskiej 71. — Śmierć nastąpiła wskutek udaru serca. Kopystyński od dłuższego czasu był chory na serce.

OTRULA SIĘ GAZEM ŚWIETLNYM. W poniedziałek rano wezwano Pogotowie Ratunkowe do 26-letniej służącej Franciszki N. na ul. Piłsudskiego 17, która w zamiarze samobójczym odkręciła kurek gazowy i uległa zatruciu. Lekarz stwierdził zgon. Powód samobójstwa nieznany.

NOŻOWA ROZPRAWA NA WESELU. W niedzielę, o godz. 17.30 podczas zabawy weselnej w mieszkaniu Piotra Bednarza przy ulicy Krasickiego 10 powstała bójka między Janem Kocajdą, lat 23, robotnikiem, zam. przy ulicy Krasickiego 10 a Janem Lasotą, lat 25, robotnikiem, zam. przy ulicy Parkowej 8. W czasie bójki Kocajda ugodził Lasotę nożem w plecy. Wezwany lekarz Pogotowia Ratunkowego przewiózł Lasotę do szpitala Ubezpiecz. Społecznej, gdzie po udzieleniu mu pierwszej pomocy Lasota odszedł do domu.

się z silnego wzruszenia i ruszyli znów na czworakach na grzędę. Ile razy zadrżeli jeszcze ze strachu, zanim dotarli do przełęczy — o tem chyba sami najlepiej wiedzą.

Po godzinie szóstej stanęliśmy na przełęczy a za kilkanaście minut byliśmy już w schronisku pod Wagą. Przy herbarcie gorącej i grubych kromkach chleba z kielbasą i serem — moje towarzystwo odzyskało szybko humor. Wspomnienia z tego dnia u wszystkich trojga — ku memu zdziwieniu — pozostały najmilsze. Jeszcze więcej zdziwiłem się, gdy zachwalali obcym turystom tę drogę. Doradziłem im, by przenocowali w tem schronisku, a moja propozycja została ohojnie przyjęta, gdyż wdali się już w ożywioną rozmowę z innymi turystami, nieznanymi mi jeszcze wyjścia na Wagę od Zmarłego Stawu. Korzystając z tego, cicho wysunąłem się ze schroniska i ruszyłem mimo późniejszej pory przez Rysy do Roztoki.

Nie byłem więc na Wysokiej, lecz za to kilkakrotnie rozważałem pytanie widniejące nad obrazkiem w Roztoce: „Czy musisz chodzić w góry?“ Do pytania tego dodawałem różne komentarze: czy ja muszę chodzić w góry by przypatrywać się cierpieniom fizycznym i duchowym ludzi idących ze mną i czy oni muszą chodzić w góry, by być utopioniem dla obcego człowieka, który pochopnie zgodził się na ich towarzystwo?

W górach jednak nie nigdy nie wiadomo. Nie wiem też kiedy jeszcze i z kim pojedę na Wysoką i czy znowu nie zawrócę?

M. BABIŃSKI

Po katastrofie budowlanej w Warszawie najwyższy czas zrobić porządek na Kazimierzu w Krakowie.

(B) Straszliwa katastrofa budowlana przy ul. Freta w Warszawie zwróciła uwagę jednego z członków naszej Redakcji na stan budynków mieszkalnych przy ulicach: Krakowskiej (Nr. 54, 56), Skawińskiej (Nr. 13) i wielu, wielu innych domów, zwłaszcza w dzielnicy tak zwanej „żydowskiej“ w Krakowie. Kto ciekawy niechaj wybierze się na Kazimierz i niechaj wstąpi do byle jakiej kamienicy, i napewno nikt nie da wiary, aby nasze władze budowlane dopuściły do takiego zaniedbania. Wymienie powyżej domy, jak i około 30-tu innych powinny być faktycznie dekladowane, bo zawalenie się tych ruder grozi każdej chwili.

Proszę zwrócić tak zwane „kamienice“ przy ulicach: Piekarskiej, Nadbrzeziu, które poprostu chwieją się i rozlatują. Niezrozumiała jest pobłażliwość, czy „wyrozumiałość“ budownictwa dla tej dzielnicy. Przy sposobności zwracamy uwagę decydującym czynnikiem, na już zburzony dom przy ul. Krakowskiej na przeciwko ul. Skalecznej. Parcela ta powinna być wywłaszczona jako dalszy ciąg ul. Skalecznej, która wychodziła na ul. Bożego Ciała i odstąpiła by jeden z najpiękniejszych kościołów krakowskich, kościół Bożego Ciała, stwarzając

w ten sposób nowy przepiękny zakątek starego Krakowa. Nadarza się teraz jedyna sposobność uzyskania tej parceli, gdyż w chwili wystawienia na tej parceli budynku minie dzisiejsza sposobność. Możeby tą sprawą zajął się komisja artystyczna magistratu krakowskiego.

W żadnej dzielnicy krakowskiej nieopatrzmy się tego zaniedbania pod tym względem, co na tak zwany Kazimierz. Dlaczego? Czyżby właściciele domów żydzi, byli „narodem wybranym“ przez magistrackie władze budowlane?

W Moskwie, Rzymie, Paryżu, Londynie burzy się całe dzielnice tylko w celach regulacyjnych. Dla bezpieczeństwa należałoby w dzielnicy kazimierskiej zburzyć najmniej 30 domów i z tej dzisiaj ohydnej zaniedbanej, brudnej dzielnicy, zarażającej chorobami epidemicznymi resztę Krakowa stworzonoby piękną, czystą, mającą przeciętą zabytkową wartość dzielnicę Krakowa. Są przecież fundusze pracy, bezrobotnych i fundusze te nie wyszukuje się nalezycie. Wymówka na kryzys nie znajduje usprawiedliwienia, bo kryzys panuje też we Francji, Rosji i Anglii, a mimo to tam burzą stare i stawiają nowe dzielnice miejskie.

Nowe ceny wędlin.

Otrzymaliśmy nast. komunikat: „Zniżka cen wędlin“. Przedstawiciele obu Cechów na konferencji odbytej w Zarządzie miejskim postanowili utrzymać ceny wędlin pomimo gwałtownej zwyczajki żywca, który to żywiec podskoczył w cenie w ostatnich dwóch tygodniach o około 60%, prawdopodobnie na skutek okresu żniw, na wysokość z pierwszej połowy lipca br. na czas do 15 sierpnia br., wychodząc z założenia, że do tej pory ustabilizują się ostatecznie ceny żywego towaru.

Wobec tego Zarząd miejski komunikuje, że ceny najważniejszych wędlin są następujące: szynka krajana na części 4.80 za 1 kg., gotowana w całości 3.60; westfalska gotowana 3.60; westfalska surowa 3.00 zł. za 1 kg.; kiełbasa połędwiczna 4.40

krajana 3.40; czysto-wieprzowa 3.40; siekana zwykła 2.20 zł. za 1 kg.; kiszka pasztetowa 2.60; głowizna 2.60 zł. za 1 kg.

Zniżka obowiązuje od dnia 6. sierpnia b. r.

Jest to znaczne ustępstwo ze strony przemysłu masarskiego.

Nowe ceny nazwano wprawdzie w komunikacie „niżką“, trudno je jednak pod powyższe pojęcie podciągnąć w całej pełni. Przed kilku tygodniami cena szynki w Krakowie wynosiła 4 zł. za kg. Wprawdzie niektórzy rzeźnicy żądali już za 1 kg. szynki nawet 5 zł. 20 gr., niemniej jednak ustabilizowanie ceny na wysokości 4 zł. 80 gr. za kilogram trudno uznać za prawdziwą zniżkę. Podobnie ma się sprawa z cenami innych wędlin.

KSIAŻECZKA P. K. O. LUPEM ZŁODZIEJA. Jabłoński Eljasz, zam. przy ul. Krupniczej 18, został w niedzielę między godz. 16—19 okradziony przez niezanego sprawcę. Złodziej włamał się do jego mieszkania przez wyważenie drzwi i skradł książeczkę kasy oszcz. PKO. Nr. 841245 na kwotę 1655 zł i garderobę.

ZGUBIONA WALIZKA DO ODEBRANIA. W niedzielę została złożona w V Kom. PP. walizka fibrowa koloru czarnego, w której znajdują się 3 wieszadła. Poszkodowany może zgłosić się celem rozpoznania zguby w V Komis. PP. przy ul. Józefińskiej w godzinach urzędowych.

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Wtorek: „Chory z urojenia“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: „Żywy zastaw“ i komedijki kolorowe.
WANDA: „Wielki gracz“. „Świat się śmieje“.
APOLLO: „Na fali wspomnień“.
SZTUKA: „Człowiek o stu maskach“.
UCIECHA: „Pani i szofer“.
SLONKO: „S. O. S.“. — „Bandyta detektyw“.
PRÓMIEN: „Przygoda na Lido“. — „Ulica“.
BAGATELA: „Kobiety w jego życiu“. Na scenie rewja: „Wielka niespodzianka“.

—000—

OSTATNI POŻEGNALNY WYSTĘP STEFANA JARACZA. Dziś we wtorek nieodwołalnie kończy swe występy Stefan Jaracz w otoczeniu zespołu warszawskiego Teatru Aktora w czarującym, pełnym wdzięku i niefrasobliwego humoru widowisku: „Chory z urojenia“. Obok mistrza Jaracza, kreującego rolę tytułową udział biorą: Stanisława Perzanowska, Halina Kamińska, Hanka Jaraczówna, Jerzy Chodacki, Stanisław Daniłowicz, Jan Orlicz, Roman Wyspiański i in. — Od jutra teatr na czas ferii letnich będzie zamknięty.

Pierwszy dzień Zjazdu Legionistów.

W poniedziałek rozpoczął się w Krakowie XIII. ogólnopolski Zjazd Legionistów. W południe szereg delegacji legionowych przywiózło ziemię z różnych pobożowskich polskich, przeznaczoną na kopiec na Sowińcu. — Ogółem zjechało do Krakowa

kilka tysięcy członków Związku, w tem wielu w niebieskich historycznych mundurach legionowych. Przybyli między innymi gen. Malinowski, gen. Olszyna-Wilczyński, prezes, b. pos. Starzak, gen. sekretarz Związku Henisch i inni. W nocy z poniedziałku na wtorek spodziewany jest przyjazd kilku członków Rządu, wraz z premerem Sławkiem na czele.

Przybyli legioniści około godz. 19.30 ustawili się według pułków, wraz z pocztami sztandarowymi, pod Oleandrami. Po zaciągnięciu warty honorowej przed popiersiem śp. marsz. Piłsudskiego, odbył się apel żałobny. Wśród grobowej ciszy odezwał się werbel, poczem przemówił krótko dowódca O. K. gen. Łuczyński. Następnie delegacje złożyły u stóp popiersia urny z ziemią, a pocztą zanosili sztandary do domu im. marsz. Piłsudskiego.

W związku z zjazdem szereg domów w mieście przybrano chorągiewkami o barwach państwowych. Udekorowany został również plac kolejowy przed dworcem.

Na 52 lat więzienia skazano 18 komunistów.

Wielki trwający kilka tygodni proces komunistyczny przeciw 18 oskarżonym o destrukcyjną działalność na krakowskim terenie szkolnym i akademickim został zakończony. Ława przysięgłych uznała wszystkich oskarżonych za winnych zarzucanych im czynów. Na podstawie zasądzającego werdyktu trybunał skazał słuchacza fil. U. J. Ignacego Hennera na trzy lata więzienia, krawcową Ruth Reiter na trzy lata, buchalterkę Sarę Hilsenrath na 6 lat więzienia, stolarza Koczana na 3 lata, laboranta apt. Kosińskiego na 15 mies. więzienia murarza Hećkonia na trzy lata, abs. W. S. H. Adolfa Starca na 6 lat, blacharza Rutkowskiego na 6 lat, studentkę U. J. Perłę Bugajską na dwa lata, stud. szkoły handlowej Broniatowskiego na 18 miesięcy, stud. Taubę Laufer na dwa lata więzienia, drukarza Sternagasta na trzy lata, studentkę Feintnechlówką na dwa lata, sud. Sarę Richter na trzy

lata, robotnika Mordkę Reitera na 4 lata, krawca Jaegera na dwa lata i stud. Irene Horowitz na dwa lata. Wszyscy oskarżeni skazani zostali łącznie na karę 52 lat i 9 miesięcy więzienia.

—000—
UJPESTI — WISŁA.

Dzisiaj na boisku Wisły o godz. 18 rozegrają gospodarze mecz z mistrzem Węgier Ujpesti, który zademonstrował w niedzielę, na boisku Cracovii, dawno niewidzianą w naszym mieście grę. Niewątpliwie szerokie rzesze sportowców krakowskich skorzystają z okazji, by przyglądać się efektownej grze Ujpesti.

RESTAURACJA „JAGIELLONKA“

Firma chrześcijańska

Ulica Sławkowska 1, 25 Piłarska 9. Narodził przy planach. Wydaje obiady na masło, śniadania i kolacje po cenach niskich. — Obiad z 3 dań. — Bufet zaopatrzonej obficie w wszelkie napoje: — Piwo żywieckie i okocimskie, wielki wybór przekąsek zimnych i gorących, duża sala, dwa gabinety z bilardem.

Wieczorem orkiestra salonowa.

Właścicielka: Marja Maronowa.

Sport

Walasiewiczówna bije rekord świata.

W niedzielę odbyły się w Warszawie zawody lekkoatletyczne, na których Walasiewiczówna w biegu na 100 m. wyrównała swój własny rekord światowy, uzyskując wynik 11.7 sek. W biegu na 200 m. Walasiewiczówna ustanowiła nowy rekord świata, uzyskując świetny wynik 23.6 sek. Wynik ten lepszy jest od dotychczasowego rekordu o 0.2 sek.

Nadmienić należy, że ten ostatni wynik uzyskany został w biegu powtórzoną. Walasiewiczówna po raz pierwszy przebiegła dystans 200 m., uzyskując wynik znacznie lepszy, od rekordu światowego. Organizatorzy zmierzili wówczas biegnie i okazało się, że dystans przebieyty przez rekordzistkę jest o 12 m. za krótki. Wobec tego bieg powtórzono. Mimo zmęczenia dwoma odbytymi startami (na 100 i 200 m.) Walasiewiczówna ustanowiła nowy rekord świata.

Wioślarskie mistrzostwa Polski.

W niedzielę na torze regatowym w Brdysu ujęciu pod Bydgoszczą zakończone zostały dwudniowe wszechpolskie regaty o mistrzostwo Polski. W ogólnej punktacji pierwsze miejsce zajęło Bydgoskie Tow. Wioślarskie 141 pkt. 2) A. Z. S. (Poznań) 117 pkt., 3) Warszawskie Tow. Wioślarskie 76 pkt., 5) A. Z. S. (Kraków) 64 pkt. Zawodnicy krakowscy zdobyli dwa tytuły mistrzowskie w jedynkach (Verey) i w dwójkach podwójnych (Verey — Ustupski). Wymieniona ostatnio osada była najlepszym zespołem na regatach i ustanowiła nowy rekord toru.

Pogoń wieje na czele ligi.

Niedzielne rozgrywki ligowe dały nast. wyniki: W Poznaniu Wisła przegrała z Wartą 3:2 (2:0); w Katowicach Ruch pokonał Śląsk 4:2 (3:2); w Warszawie Polonia przegrała z Pogonią 4:2 (0:0). Po niedzielnych rozgrywkach tabela przedstawia się następująco:

	gier	st. pkt.	st. br.
1) Pogoń	12	16:8	32:16
2) Ruch	12	16:8	25:19
3) Warta	12	14:10	28:20
4) Garbarnia	10	12:8	17:11
5) Ł. K. S.	10	12:8	18:14
6) Wisła	11	11:11	27:25
7) Śląsk	11	11:11	20:27
8) Legja	12	9:15	20:25
9) Warszawianka	11	8:14	15:23
10) Polonia	11	7:15	12:27
11) Cracovia	10	6:14	13:20

Ukazała się książka która zainteresuje każdego inteligenta!

GEORG J. E. Z tajemnic pożycia małżeńskiego i jego społecznych powikłań . . . . . zł. 4.-

(wyd. Księgarni Św. Wojciecha)

do nabycia

W KSIĘGARNI KRAKOWSKIEJ
Kraków, ul. św. Krzyża 13.

OBUWIE wszelkiego rodzaju tak: spacerowe, wieszerowe, sportowe, na chore nogi, do polowania, jakoteż buty z cholewami oficerskie i do kennej jazdy polecia ze składu i na zamówienia po cenach niskich

Pierwzorządny magazyn i pracownia obuwia

PIOTR WASIK dawniej **W. KAPERA**

Kraków, ul. św. Tomasza 29.

Specjalny dział reperacyjny do dyspozycji P. T. Klientów.

Od wtorku dnia 6 b. m. w kinoteatrze „Sztuka“

Sensacja pierwszej klasy!!!

CZŁOWIEK O STU MASKACH

potężny dramat o miłości i międzynarodowych intrygach! Dzieje autentycznej afery szpiegowskiej! — Porywające napięcie dramatyczne, trzymające widza w nieustannym zacięciu!!! — Wybrzeże Francji, bezdnie Atlantyku! — w gł. rolach: Fascynująca, Ketti Gallian oraz uosobienie szlachetności męskiej Spencer Tracy wspaniały film szpiegowski stał się powszechną sensacją Europy i Ameryki! — **Ceny popularne dla wszystkich: 50 gr., 1 zł. i 1-30 zł.** — Najchłodniejsze i najlepiej wentylowane kino w Krakowie!

ARTYSTYCZNA PRACOWNIA HAFTÓW KOŚCIELNYCH R. M. ANIOŁÓWNY

(z długoletnią praktyką)

Kraków, ul. Krowoderska 19 m. 16.

wykonuje:

Sztandary narodowe, chorągwie kościelne, ornaty i inne hafty kościelne oraz restauracje z fachową umiejętnością starożytną zabytki. — Wykonanie artystyczne, punktualne i gustowne. — Ceny umiarkowane: na życzenie spłaty ratalne.

Życie gospodarcze.

Nieudane próby asekuracji kosztem kas oszczędności.

Nader znamienity dla dzisiejszych stosunków, jakkolwiek ściśle lokalny charakter posiada sprawa, której chcemy kilka słów uwagi poświęcić. Idzie mianowicie o kredyt zaliczkowy dla rolnictwa wielkopolskiego pod zastaw zboża. Jak wiadomo kredyt ten ma na celu przeciwdziałanie nadmiernemu spadkowi cen zboża w okresie po zbiorach, kiedy rolnik pod naciskiem potrzeb wyzbywa się za bezcen swych plonów. Kredyt uzyskany w tym czasie przez rolnika ma mu umożliwić spłatę różnych należności i podatków a z wiosną na przednówku, gdy normalnie ceny zboża idą w górę — sprzedaż zastawionego zboża.

Cała operację kredytową przeprowadza z natury rzeczy Państwowy Bank Rolny. Jeśli idzie o Wielkopolskę, zgłoszono tam w roku bież. zapotrzebowanie tego kredytu na sumę 700 tysięcy złotych. Tymczasem Bank Rolny zamiast wprost zająć się rozprawieniem pożyczek — zwrócił się do komunalnych kas oszczędności, by wzięły na siebie tę funkcję. Sprzeciwił się tej propozycji Związek komunalnych kas oszcz. oświadczając, iż kasy byłyby w danym wypadku zmuszone udzielić gwarancji za rozprowadzany kredyt wobec Banku Rolnego, co byłoby groźne i niebezpieczne dla wypłacalności kas. Gwarancję za kredytobiorców — oświadczył Związek Kas — winno dać państwo, względnie Państw. Bank Rolny, a wówczas kasy oszczędności mogą zająć się rozdzieleniem kredytu.

Kasy zajęły w sprawie tej stanowisko niewątpliwie słuszne z punktu widzenia klientów, posiadających wkłady w tych instytucjach i złożyły dowód troski o pewność i punktualność ewentualnych wypłat tych wkładów. Tem znamienniejszy jest przeto atak „Gazety Polskiej” na kasy komunalne, przyczem sanacyjny dziennik usiłuje zważyć na nie całą winę za niedostarczenie rolnikom kredytu.

Istota sprawy jest jednak zbyt jasna: Bank Rolny dałby kredyt, ale chce się zabezpieczyć kosztem kas oszczędności. Niech one poniosą ryzyko i ewentualnie zapłacą. Ponieważ jednak kalkulacja ta zawodzi — stąd gniew.

Nowy kartel i podwyżka cen.

We Lwowie utworzono ostatnio nowy Kartel. Istniało tam do niedawna kilkanaście fabryczek, wyrabiających świece. Po zawarciu porozumienia kilka zakładów unie ruchomiono, a ceny wyrobów znacznie podwyższono. Przed kartelem cena kg. świecy wynosiła 1.20 zł. obecnie już 1.50 zł.

KSIEGARNIA KRAKOWSKA

KRAKOW, ULICA SW. KRZYŻA 13.

Telefon Nr. 133.44.

P. K. O. Nr. 404.620

poleca:

Dobrowieś B. Zagadnienie żydowskie zł. 1. —
Rzegost-Witulski J., Śmiech przez łzy czyli kwestja żydowska w zwierciadle humoru i satyry . . . . . — 80
Skrudlik M. Dr., Masoneria w Polsce 1.70
Trzeciak St. X. Dr., Mesjanizm a kwestja żydowska . . . . . 5. —
Verax., Masoneria czym nie jest — a czym jest 1.60

Brazylja nie płaci długów.

Rio de Janeiro (PAT.) Prasa donosi, że rząd brazylijski zamierza zawiesić tymczasowo spłatę długów zagranicznych i ograniczyć import towarów.

Pogorszenie się stanu zasiewów.

RDZA NISZCZY PSZENICĘ.

Pierwsza połowa lipca oznaczała się w województwach zachodnich i łódzkim oraz częściowo warszawskim i kieleckim suszą i brakiem wilgoci w roli, w pozostałej części kraju obfitemi opadami, które w województwach lwowskim, tarnopolskim i poleskim powodowały miejscami nadmiar wilgoci. Warunki te wpływały ujemnie na stan zasiewów w poszczególnych województwach a specjalnie na pszenicę ozimą i jara, oraz żyto jare.

W porównaniu do stanu w pierwszych dniach lipca pszenica ozima i jara pogorszyła się we wszystkich województwach z wyjątkiem stanisławowskiego, gdzie ozima pozostała bez zmiany, a jara nieco się poprawiła. Najlepszy stan pszenicy ozimej był w woj. krakowskim, lwowskim, stanisławowskim i kieleckim, najgorszy — nadal w woj. wileńskim i poznańskim.

Stan żyta ozimego poprawił się nieco w woj. warszawskim i poleskim, natomiast pogorszył się — w woj. łódzkim, wileńskim, wołyńskim, poznańskim, oraz południowych, w pozostałych województwach — bez zmian.

Stan żyta jarego był gorszy we wszystkich województwach z wyjątkiem krakowskiego i stanisławowskiego. Najlepszy stan żyta ozimego był w woj. lubelskim, stanisławowskim i tarnopolskim, najgorszy w woj. wileńskim.

Stan jęczmienia jarego pozostał bez zmiany w woj. kieleckim, lubelskim i lwowskim, poprawił się nieco w woj. śląskim i stanisławowskim a w pozostałych województwach uległ nieznacznemu pogorszeniu. Owies poprawił się w woj. białostockim, wołyńskim, krakowskim i stanisławowskim, uległ znaczne-

mu pogorszeniu w woj. poznańskim, pomorskim i łódzkim, nieznacznie — w woj. warszawskim, wileńskim i tarnopolskim, w pozostałych województwach — bez zmian.

Stan ziemniaków polepszył się nieco w woj. kieleckim, poleskim i stanisławowskim, pogorszył się — w woj. łódzkim, wileńskim, wołyńskim, w zachodnich i tarnopolskim; w pozostałych województwach — bez zmian. Najlepiej ziemniaki przedstawiały się w woj. nowogrodzkiem, poleskim, wołyńskim, lwowskim i stanisławowskim, najgorzej — w poznańskim.

Ze wszystkich województw donoszą o wystąpieniu rdzy na pszenicy. W województwach zaś centralnych i wschodnich zauważono znaczne zachwaszczenie upraw, mietlicą. Żniwa rozpoczęto we wszystkich województwach z wyjątkiem wileńskiego, jednak w przeważnej części kraju deszcze utrudniały sprzęt. Najwięcej doniesień o znacznych zniszczeniach poczynionych przez burze i grad, zarówno w polu jak i w sadach nadeszło z woj. krakowskiego, lwowskiego, kieleckiego i białostockiego. Największe zniszczenia w sadach poczyniły szkodniki w woj. łódzkim, kieleckim, wileńskim, nowogrodzkiem i krakowskim.

Pierwszy pokos siana odbył się naogół w warunkach pomyślnych, jedynie w woj. białostockim, wileńskim i nowogrodzkiem stwierdzono warunki niepomyślne. Stan kończyny, łąk i pastwisk znacznie się poprawił w części kraju objętej deszczami, natomiast w części nawiedzonych suszą, odraatanie traw zostało zahamowane a pastwiska były wypalone.

—000—

Od soboty 3 b. m. w teatrze świetlnym „APOLLO“

Miłość! Młodość! Romantyzm! Potężny film na cześć radości życia!

Na fali wspomnień

Prześlizgnij się symfonią miłości! — Uroczy, wzruszający romans, pełen kłopotów, poezji i nastrojów! Tajemnice gabinetu lekarskiego! W gł. roli: najpiękniejszy i najsympatyczniejszy aktor, ulubieniec wszystkich, czarujący, męski, Gary Cooper, rasowa, egzotyczna, uroczą, egzotycznie piękna Fay Wray, uroczą, śliczną, młoda, słodka Frances Fuller

•• w wytwórni Neil Hamilton Arcyciekawa treść! — Przebiegłe kobiecy! Czar i romantyzm dawnych czasów. ••

Tragiczny los reemigrantów z Francji.

Masowy powrót do kraju emigrantów polskich z Francji, odbywający się pod naciskiem zarządzeń tamtejszych władz administracyjnych stworzył nowe, trudne zagadnienie społeczne. W kraju istnieją ogromne trudności w związku z licznymi szeregami bezrobotnych, a tu co tydzień specjalne pociągi z Francji przywożą setki ludzi również oczekujących zaopiekowania się ich losem i stworzenie im możliwości zarobkowych. Prasa polska na wychodźstwie podkreśla ważność a zarazem skomplikowany charakter tego zagadnienia. „Ci — pisze wy-

chodzący w Lens „Narodowiec“ — którym los powierzył rządy w Ojczyźnie, przez szeregi długich lat, w czasach kiedy emigracja poza granicami kraju miała pracę i powracać do Ojczyzny nie była zmuszona, nie brali pod uwagę tej ewentualności, że może przyjsz czas masowego powrotu emigracji, że więc naprzód już trzeba obmyśleć i zabezpieczyć los tych ludzi. Nie zastanowili się nad tem, że jeżeli nie można tej opieki zapewnić w kraju, to trzeba było wykorzystać sytuację i tam, gdzie emigrant polski był tak chętnie widziany — obwarować i

ANTONI ROTHE

Fabryka śwlec kościelnych

poleca

znana ze swej dobrej wyroby

Kraków, ul. Sławkowska 20

Tel. Nr. 121-74.

Rok zał. 1879

CZYTELNICY!

Zadajcie „Głosu Narodu“ we wszystkich kawiarniach restauracjach i na dworcach kolejowych!

Gdańsk bojkotuje towary polskie

Zamieszczona w niedzielnym numerze „Gł. Nar.“ nota Gdańska, jest odpowiedzią na notę polską, w której rząd domaga się natychmiastowego cofnięcia znanych zarządzeń p. Greisera.

Wspomniana nota Wolnego Miasta jest dowodem, iż Gdańsk jest zdecydowany nie wykonać zarządzeń polskich.

Jakie stanowisko zajmie rząd polski wobec Gdańska? Decyzji w tej sprawie należy się spodziewać w każdej chwili. „Gazeta Polska“ bardzo ostro zareagowała na notę gdańską pisząc, iż cechuje ją „bezcerebralne kręćstwo“. Jednocześnie „Gazeta Polska“ podaje, że rząd polski obstał nadal przy swoich żądaniach.

Należy podkreślić, iż Gdańsk sprawę coraz bardziej komplikuje i nie sobie nie robi z żądań polskich. I tak „Kurjer Warszawski“ donosi, że władze gdańskie wydały do kupców detalistów poufny okólnik, w którym zawiadamiają, że towary będą sprowadzane wyłącznie z Niemiec i to po cenie specjalnie zniżonej, tak, aby poziom tych cen był niższy od

poziomu cen w Polsce. Wyznaczone będą terminy, w których towary będą do Gdańska z Niemiec przywożone.

Na zebraniu Związku kupców włókienniczych władze gdańskie oświadczyły, że nie będą wydawać zezwoleń na przywóz towarów z Polski, gdyż towary te będą sprowadzane wy-

łącznie z Niemiec. To samo zakomunikowano dostawcom węgla polskiego.

Widzimy więc, że Gdańsk wszedł na drogę zdecydowanej walki z Polską. I stało się to w niespełna rok, gdy przedstawiciele Gdańska, bawiąc z oficjalną wizytą w Warszawie, zapewniali rząd polski o swej „przyjaźni“.

Senat gdański nie cofnął swych zarządzeń.

Warszawa, 5. 8. (Telef.). W niedzielę przybył do Warszawy w sprawach służbowych komisarz generalny Rzpłtej w Gdańsku p. Papee. Dziś w południe p. Papee był przyjęty przez min. Becka, któremu przedstawił położenie w Gdańsku. Poza tym gdański komisarz Rzpłtej konferował z przedstawicielami ministerstw gospodarczych, którym podlegają zagadnienia cel i sprawy gospodarcze polsko-gdańskie.

Do agencji „Press“ donoszą z Gdańska, że Senat nie zamierza zejść z drogi zarządzeń inflacyjnych. W myśl zarządzenia, wydanego przez Bank W. Danzig od 1 sierpnia wycofywane są monety srebrne, natomiast puszczane są

w obieg monety niklowe 5- i 10-guldenowe.

Gdańsk, 5. 8. (Telef.). Odbyło się tu przy udziale przedstawicieli akcjonariuszy polskich posiedzenie t. zw. bankowego komitetu Banku Gdańskiego, instytucji emisyjnej Wolnego Miasta. Rozpatrywano sprawozdanie, które będzie przedłożone radzie nadzorczej Banku Gdańskiego, zwolanej na drugą połowę sierpnia. Przedstawiciele akcjonariuszy polskich zajęli na posiedzeniu komitetu bankowego wyraźne stanowisko i wypowiedzieli się krytycznie w sprawie zarządzeń finansowych i walutowych, wydanych przez Bank Gdański.

—000—

Gdańsk w oczekiwaniu polskiej decyzji.

(Telefonem od naszego sprawozdawcy).

Gdańsk, 5 sierpnia. Gdańsk pozostaje pod znakiem wyczekiwania, jakie decyzje powzięmie Warszawa. Do tej pory decyzje rządu polskiego nie są w Gdańsku znane. Komisarz Rzpłtej Papee, który udał się w sobotę do Warszawy nie wrócił w poniedziałek do Gdańska. Wysoki komisarz Ligi Narodów Lester, którego przyjazd spodziewany był w niedzielę, do-

tychczas do Gdańska nie przyjechał. Należy oczekiwać go dopiero we wtorek. Pożucie nie pewności i niepokoju o dalszy rozwój wypadków dają się wyczuwać wśród sfer gospodarczych i szerokich sfer ludności. Powszechnie podnoszona jest konieczność pacyfikacji stosunków z Polską.

—00000—

Odpowiedź Polski.

Warszawa, 5. 8. (Telef.). Min. Papee wyjechał dziś wieczorem do Gdańska. Jutro złoży on prez. Greiserowi notę, będącą odpowiedzią rządu polskiego na ostatnią notę Wolnego Miasta. Nota podtrzymuje zasadnicze stanowisko Polski, że warunkiem podjęcia rokowań z Gdańskiem jest cofnięcie wszelkich zarządzeń

gdańskich, szkodzących Polsce oraz polemizuje z ostatnią notą Greisera, w której Greiser dowodził, że zarządzenia gdańskie zostały wydane wskutek zarządzeń polskiego ministra skarbu z 18 lipca b. r. To jest jedyny moment, którego należy oczekiwać w ciągu wtorku. Nota będzie ogłoszona prawdopodobnie w środę.

Ulotki „Stahlhelmu“.

Wiedeń, 5. 8. (Tel.). W południowych prowincjach Niemiec stwierdzono wzrost nastrojów antyhitlerowskich wśród szerokich warstw mieszczaństwa. Stahlhelm i Stron. Niem. Narodowe rozwijają żywą propagandę przy pomocy tajnych ulotek. Hasłem Stahlhelmu jest: „Stahlhelm walcz w III Rzeszy, by rządził w IV“. Również wśród ludności wiejskiej szerzy się niezadowolone z uciążliwej kontroli nad gospodarką rolną.

Komuniści francuscy prowokują.

Paryż. (PAT). Komuniści usiłowali demonstrować przeciw zebraniu „Croix de Feu“ w miejscowości Decines w okolicach Lyonu. — obrzucając kamieniami i kawałkami żelaza, wychodzących z zebrania członków organizacji. Oddano również kilkanaście strzałów rewolwerowych, które jednak nie wyrządziły nikomu krzywdy. Policja prowadzi dochodzenia przeciw organizatorom demonstracji.

ZJAZD FIZJOLOGÓW W PIOTROGRODZIE.

Warszawa, 5. 8. (Tel.). W dn. 7 bm. wyjeżdża z Polski do Sowietów delegacja polskich fizjologów na międzynarodowy kongres w Piotrogradzie. Na kongres ten wyjeżdża 19 profesorów polskich wyższych uczelni. Jutro przejeżdża przez Polskę w drodze z Anglii wybitny fizjolog, badacz mózgu, profesor Pawłow, jeden z organizatorów kongresu.

Wobec obrazy mikada.

Waszyngton (PAT). Incydent spowodowany zamieszczeniem karykatury, wyobrażającej cesarza Japonii jest uważany przez rząd japoński za tak poważny, iż ambasador japoński w St. Zjedn. przerwał swój urlop i powrócił do Waszyngtonu, by omówić sprawę z władzami Stanów Zjedn.

Pogrzeb sowieckich marynarzy.

Moskwa (PAT). W Kronsztadzie odbył się uroczysty pogrzeb ofiar katastrofy sowieckiej łodzi podwodnej, która zatonała w zatoce fińskiej. W żałobnej uroczystości wzięli udział komisarz Tuchaczewskij, szef marynarki Orłow, komendant floty bałtyckiej Galler, przedstawiciele miejscowych władz oraz liczne rzesze ludności.

W KINIE ADRIA wyświetlany będzie od dziś przez najbliższych kilku dni, film „Słuby ulańskie“.

„Niebieskie koszule“ w Chinach

Tokio, (PAT). Tutejsze koła wojskowe przywiązują wielkie znaczenie do wypadku, jaki się wydarzył w strefie zdemilitaryzowanej Chinach północnych. Jak zapewniają źródła japońskie 4 Chińczyków zamordowało szefa policji japońskiej w Luan-Czou i zraniło śmiertelnie japońskiego policjanta. Trzech morderców aresztowano, czwartemu udało się uciec. Stwierdzono, że są oni członkami stowarzyszenia „niebieskich koszul“. Japońskie władze wojskowe wystosowały do władz chińskich energiczny protest.

Wybuch wulkanu Asama.

Tokio, (PAT). Z Karuizawa donoszą o ponownym wybuchu wulkanu Asama. Panuje niepokój co do losu 13 turystów, którzy wybrali się na wycieczkę na szczyt wulkanu.

Harcerze polscy w Danii.

Kopenhaga (PAT). Poseł R. P. Szkolniczy i konsul Rediger odwiedzili grupę harcerzy polskich którzy zatrzymali się na parę dni w międzynarodowym obozie harcerskim pod Kopenhagą. Harcerze polscy spędzą na stepie parę dni w Kopenhadze jako goście swych duńskich kolegów, poczem odjadą do Nakskov, gdzie będą goszczeni przez miejscową organizację harcerską i kolonję polską.

Balonem 56 godzin w powietrzu.

Moskwa, (PAT). W okolicach Moskwy lotnik Romanow z obserwatorami Babykinem dokonał wylotu na balonie sferycznym, objętości 1.600 mtr. sześć. Balon pozostał w powietrzu 56 godzin, ustalając rekord światowy dla tego typu aerostatów sferycznych. Romanow lądował w pobliżu miasta Kanasza w obwodzie Czuwaskim.

Orkan w Hollywood.

Paryż, (PAT). „New York Herald“ w swym wydaniu paryskim donosi o gwałtownej burzy, jaka szalała nad Meksykiem. Według telegramu, otrzymanego przez redakcję dziennika z Mazatlan, miejscowości Hollywood i Alvarado w stanie Sinaloa uległy całkowitemu zniszczeniu. Liczba ofiar orkanu obliczana jest na 200 zgórą osób.

SZPITAL PATRIARCHY KOPTYJSKIEGO. Kair, (PAT). Patriarchat koptyjski postanowił okazać Abisynji w wypadku wojny z Włochami pomoc lekarską. Narazie rozpoczęto przygotowania do zorganizowania szpitala na 60 łóżek i paru lotnych oddziałów opatrunkowych. Liczą przytem, że na lekarzy i sanitariuszy zgłosi się wielu ochotników zarówno spośród chrześcijan jak i muzułmanów.

Dziś i codziennie w kinie ŚWIT Straszewskiego 18.

Program Nr. 35.

Tel. 132-01.

Od środy, dnia 31-go lipca 1935 roku, bajeczny program atrakcyjny!

Ulubienica całego świata! — Słoneczna królowna uśmiechów!

SHIRLEY TEMPLE

w przepięknym arcyfilmie p. t.: **ŻYWY ZASTAW** W programie nadto:

Wielka rewja humoru złożona z doskonałych grotesek i kolorowych komedjek!

Przedstawienia codziennie od godziny 5-tej. W niedzielę od godziny 3-ciej popołudniu.

Ceny porankowe!

Przedhistoryczna osada bagienna w Poznańskim.

Warszawa, (PAT). Wobec wielkiego zainteresowania, jakie wzbudziło odkrycie przez ekspedycję wykopaliskową uniwersytetu poznańskiego pierwszej w Europie osady bagienniej z przed 2.500 lat, zwróciliśmy się do czynników kompetentnych o bliższe szczegóły, dotyczące odkrycia osady oraz jej obecnego wyglądu. Oto garść zebranych informacji: Na półwyspie jeziora Biskupińskiego w pow. Żnińskim w woj. Poznańskim przy pomocy 65 robotników rozkopuje się osadę przedhistoryczną z wczesnej epoki żelaznej (około 700—500 lat przed nar. Chr.) Osadę odkryto dotychczas na przestrzeni prawie 3.000 m. kw., znajdując 15 chat i 7 ulic. Ulice i chaty budowano z drzewa, ponieważ osadę założono na powierzchni bagniska, które posiada właściwość konserwujące drzewo. Zachowały się doskonale dolne części chat, jak i ulice. Biegą one równolegle do siebie w kierunku z zachodu na wschód, między nimi stoją obok siebie chaty o powierzchni podłogi każdej 60—70 m. kw. Konstrukcja chat tzw. sumikowo-łątkowa. Chaty posiadają jedne O-drzwia w ścianie bocznej, południowej. — Wśród drewnianej podłogi znajduje się w każdej chacie palenisko w rodzaju bruku kamiennego. Rzadziej spotyka się chaty z przedsionkami. Osadę tę założoną na daw-

nej wyspie, bronił drewniany „mur“ obronny przed nieprzyjacielem. Podmywaniu brzegów przez wodę i naporowi lodów zapobiegał falochron zbudowany z trzech rzędów ukośnie, wbitych pali w dno jeziora. — Prace nad całkowitem odkryciem muru obronnego i falochronu są w pełnym toku. W obrębie osady, zatopionej przez powódź, znaleziono dużą ilość przedmiotów i narzędzi z drzewa, kości, roku, kamienia i metalu używanych przez dawnych budowniczych osady. Do najcenniejszych zabytków należy koło drewniane od wozu. Poza tym spotyka się dużo ziarn zbożowych, len, konopie, orzechy laskowe itd.

Badania te mające doniosłe znaczenie nie tylko dla prehistorji ale i paleobotaniki, paleontologii i etnografji portują w br. do października. Prace wykopaliskowe finansuje fundusz pracy w Poznaniu, uniwersytet poznański, funduszu kultury narodowej w Warszawie oraz szereg osób i instytucji prywatnych. Teren wykopaliskowy przystosowano do zwiedzania, urządzając na miejscu wystawę zabytków z osady. Wstęp 50 groszy od osoby — uczniowie szkół płacą 10 gr. Artykuły w prasie ukazały się z chwilą otrzymania specjalnego balonu do zdjęć fotograficznych. Balon wykonywują wojskowe warsztaty balonowe w Legionowie.

Wyjazd ministrów do Krakowa.

Warszawa, 5. 8. (Telef.). Dziś wieczorem wyjeżdża pociągiem pospiesznym z Warszawy do Krakowa na zjazd legjonistów premier Sławek w towarzystwie kilku ministrów. Do Krakowa przybędzie zapewne również min. Beck oraz marsz. Światłowski. Poza tym w zjeździe weźmie udział min. Kościalski, który przybędzie do Krakowa z wojew. pomorskiego. Z pośród ministrów-legjonistów nie weźmie udziału w zjeździe min. Wł. Jędrzejewicz, który bawi w Bułgari. Ministrowie powrócą do stolicy we wtorek wieczorem.

Zjazd „Związku Podhalan“.

Zakopane, 5 sierpnia. Skolei 19-ty zjazd „Związku Podhalan“ zgromadził około 100 delegatów z różnych ognisk jak z Krakowa, Warszawy, Łodzi, Poznania, Wołynia itd. Sprawozdanie złożył em. dyr. gimn. Zachemski poświęcając wspomnienie pośmiertne śp. gen. Dobrodzieckiemu, opiekunowi osadników-Podhalan na Wołyniu i śp. Doruli, znanemu gawędziarzowi Polskiego Radja. Ustępujący zarząd otrzymał absolutorjum, zamiast „wielkiej gromady“ urządzono skromną wieczornicę.

Podrożeją dorożki konne.

Warszawa, 5. 8. (Telef.). Równocześnie z obniżeniem opłat od pojazdów mechanicznych na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego, podwyższone będą opłaty od pojazdów konnych, które dotąd ponosiły tylko minimalne ciężary na rzecz tego Funduszu, chociaż poważnie niszczą drogi i wytwarzają dotkliwą konkurencję dla pojazdów mechanicznych. Zarobkowe pojazdy konne, z wyjątkiem używanych doraźnie, opłacać będą 40 zł, zamiast, jak dotychczas od miejsca na jedną osobę 20 zł. Przy większych wozach ponad 4 miejsca opłata będzie dochodziła do 60 zł. Niewiele, bo tylko z 9 na 10 zł. podwyższono opłatę od zarobkowych pojazdów konnych ciężarowych od 100 kg. nośności. Dla pojazdów konnych, kursujących po drogach gruntowych będzie stosowana ulga w wysokości 50 proc. wymienionych opłat.

NOWY POSEŁ JUGOSŁAWJI W POLSCE.

Warszawa, 5. 8. (Telef.). Dotychczasowy poseł jugosłowiański Lazarewicz mianowany zostanie posłem w Ankarze lub w Sofji. Płocówkę jugosłowiańską w Warszawie obejmie dotychczasowy delegat przy Lidze Narodów Foticz.

LIKWIDACJA KOMITETU POWODZI W ROPCZYCACH.

Tarnów (PAT). Przeprowadzona została likwidacja powiatowego komitetu powodziowego w Ropczycach oraz komitetów rejonowych w Dębicy, Pilźnie i Sędziszowie. Według obliczeń powodzianie otrzymali w gotówce 33.000 zł., na apro wizację 1.200.000 kg. ziemniaków, 151.000 kg. maki i kasz, 20.000 kg. tłuszczów i 300.000 kg. pasz oraz 640.000 kg. zbóż siewnych i 1.600.000 kg. ziemniaków do sadzenia. Poza tym ukończono odbudowę mostu żelazobetonowego pod Pilznem i mostu drewnianego pod Dębicą.

ZAPISY DLA ŻYDÓW W BYDGOSZCZY.

Warszawa, 5. 8. (Tel.). W swoim czasie głośną była sprawa zapisu pół miliona dolarów przez emigrantkę z Polski Lenę Kochen na rzecz dobroczynnych instytucji w Bydgoszczy. Samorząd bydgoski odmówił przyjęcia zapisu z powodu umieszczenia w nim zastrzeżeń na rzecz żydów. Obecnie Ministerstwo Opieki Społ. obwieściło oficjalnie o zatwierdzeniu tego zapisu.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 5. 8. (Tel.). Dewizy: Belgja 89.25, Holandia 358.50, Londyn 26.16, Nowy Jork 5.27, Paryż 34.93, Praga 21.94, Sztokholm 134.90, Szwajcaria 172.93, Berlin 213.00. Obroty dewizami średnie, tendencja dla dewiz niejednorodna. Dolar prywatnie 5.26, rubel złoty 4.71, dolar złoty 9.07, funt szterlingowy 26.16. Dla pożyczek państwowych tendencja utrzymana, dla listów zastawnych słabsza, dla akcji niejednorodna. Prywatnie śląska 75.00, Warszawy 73.75.

Papiery procentowe: Budowlana 41.75, stabilizacyjna 66.25, inwestycyjna 107.00, konwersyjna 68.25. dolarowa 83.25, listy i obligacje banków państwowych bez zmian.

Akcje: Bank Polski 92.50, Cukier 34.00, Lilpop 9.50, Starachowice 34.30, Haberbusch 36.15.

MANIFESTACJE PRZECIW WŁOCHOM W BELGJI.

Bruksela, (PAT). Wczoraj przed pawilonem włoskim na wystawie brukselskiej komuniści zorganizowali manifestację rozdając odezwę i broszury. Przemawiał dep. komunistyczny Lahaut. Doszło do starcia z włoską służbą pawilonu. Policja rozproszyła manifestantów, aresztując Lahaut.

AGATA CHRISTIE

Niebezpieczny dom.

Tłumacz. z angielskiego Z. Skolimowskiej.

—ooOoo—

Odwrocił głowę patrząc na ulicę: idąc za jego wzrokiem spostrzegłem w szeregu pojazdów auto niezmiernie długie, czerwone z wierzchem ze lśniącego metalu, skoro zaś słowo „super“ obecnie jest w użyciu, powiedzmy, że było to „super“ auto!

— Czy to pańskie auto? — zapytałem na chybi-trafi.

— Tak. — odpowiedział mi.

Zdjęła mi złośliwa chęć powiedzenia mu: — „przypuszczałem to“, gdy Poirot zbliżył się do nas i skłoniwszy się lekko wszystkim odszedł, pociągając mnie z sobą.

— Wszystko ułożone, mój drogi. O pół do siódmej pojedziemy odwiedzić pannę Mick w „Niebezpiecznym Domu“, gdzie do tego czasu powróci z przejażdżki, mam nadzieję zdrowo i cało.

Ton jego i wyraz twarzy nie oznaczał zbyt wielkiej pewności tego, co wygłaszał.

— O czym rozmawialiście?

— Zadałem widzenia się z nią, o ile można najprędzej. Trochę się ociągała... Odrazu zgadłem jej myśli co do mej osoby. „Do czego zmierza ten grubas. Czy to nowobogacki, czy może agent kinowy?“ Byłaby najchętniej odmówiła mi pod jakimkolwiek pozorem, lecz zaskoczona pytaniem

5 oznajmiła mi, że będzie o pół do siódmej w domu. A zatem wszystko dobrze.

Moja aproba przeszła niepostrzeżenie. Nie było już mowy o skróceniu nogi. Poirot odzyskał swą zwykłą, kocia zęczność, spędził popołudnie chodząc tam i napowrót po naszym prywatnym saloniku, mrucząc coś pod nosem i stawiając skrupulatnie każdy przedmiot na miejsce. Gdy się zwracałem do niego, kiwał głową w odpowiedzi, lub wymachiwał rękami. Była zaledwie szósta, gdyśmy wyszli z hotelu.

— Niesłychana rzecz, by ktoś urządzał zamach w ogrodzie hotelowym, — ozwał się. — Tylko szalenie waży się na coś podobnego.

— Nie godzę się z twym zdaniem. Przede wszystkim, to ogród mało uczęszczany, jest bowiem w dobrym tonie siadywać na tarasie górującej nad zatoką i turyści idą tam, jak barany. Jako oryginalną wolę widok ogrodu, a jednak nie spostrzegłem nic podejrzanego. Wszak zbrodniarz może łatwo ukryć się tu w krzakach i w ten sposób wygodnie czekać na przejście swej ofiary. Idąc z „Niebezpiecznego Domu“ musiała panna Mick wybrać właśnie tę drogę, należy bowiem ponoć do ludzi spałniających się wszędzie a zatem wybiera skróty.

— Mimo to jednak istniało wielkie ryzyko. Gdyby wykryto zbrodniarza, nie mógłby zasłaniać się wypadkiem.

— To pewna, że nie mógł symulować wypadku.

— Co chciałeś powiedzieć?

— Nic, taki sobie pomysł, na razie nie mówny o nim; zbrodniarz nie przykładał odkrycia, pod warunkiem...

— Pod jakim?

— Nie uwierzę, że możesz nie zgadnąć.

— Byłbym zrozpaczony gdybym mógł dorównać ci w domysłowości.

— Co za ironia. Pod warunkiem, że był nieznaną w hotelu, inaczej ludzie mogliby mówić: „czy to nie ten a ten?“, lub „a gdzie był pan w chwili spełnienia zbrodni?“ Wierząc mi, Hastingsie, zbrodniarz, czy kandydat do zbrodni, ukrywa się doskonale, oto, co mnie napawa obawą.

Próbuję uspokoić się myślą, że póki są we czworo, nie się stać nie może, chyba, w razie domniemanego wypadku... lecz to byłoby szaleństwem.

— Jeszcze dość wcześnie, — rzekł, spoglądając na zegarek, — skorzystajmy z tego, by iść główną drogą, co nam pozwoli zbadać otoczenie domu.

Po wyjściu z bramy hotelowej skierowaliśmy się na prawo.

Droga pęła się w górę, na szczycie ciągnęła się aleja na początku której widniała tablica z napisem, że to „droga prywatna“. Szliśmy paręset metrów tą aleją, aż do ogrodzenia z wielką bramą w nader lichym stanie, której przemalowanie byłoby się przydało.

Na prawo od tej bramy stał domek, którego wygląd stanowił dziwną sprzeczność z zaniedbaniem bramy i alei, poroślej dziką trawą i chwastem. Okna, ze świeżo pomalowaną futryną i ramkami, miały czyste firanki w jasnych, jaskrawych barwach. Ujraliśmy opodal, nad klombem kwiatowym pochyloną postać w wyszarzonym ubraniu, która na zgrzyt otwieranej bramy podniosła się, spoglądając w naszą stronę. Był to osobnik mniej więcej sześćdziesięcioletni;

wielki, barczysty, prawie łysy; z twarzą ogryzłą na wietrze i słońcu, z żywymi niebieskimi oczami wyglądał na pocziwca.

— Dzień dobry, — powitał nas, gdy przešliśmy koło niego.

Odpowiedzieliśmy mu a będąc już nieco dalej, zdawało mi się, że czuję jego spojrzenie utkwiłone w nasze plecy.

— Czyżby... zaczął zadumany Poirot i urwał, nie dowiedziawszy się więc co miał na myśli.

Dom wielki, nieco ponury, otaczały drzewa, z których parę tykało go gałęziami. W mgnieniu oka stwierdził upadek tej starej budowli, poczem pociągnął za taśmę dzwonka wejściowego, którego wprawienie w ruch wymagało nielada wysiłku, lecz gdy już zadzwonił, dźwięk jego ponury, a donośny rozległ się przejmująco.

Kobieta w pewnym wieku przyszła nam otworzyć. Zawiadomiła nas, że panna Buckley nie nadeszła jeszcze. Poirot objaśnił ją, żeśmy oczekiwani; nie było to zbyt łatwe, ta osoba bowiem, jak wiele jej równych, odznaczała się wielką nieufnością do obcych. Wreszcie zdecydowała się wprowadzić nas do salonu.

Przeciwieństwo wszystkiego, co widzieliśmy dotychczas, wnętrze nie było smutne. Wychodziło na morze a słońce rzucało wieny złote blaski. Umeblowanie skromne i nadzwyczaj skąpe, było różnorodne, meble modernistyczne sąsiadowały z innymi z epoki wiktoriańskiej, firanki były z wypiętłego brokatu, natomiast obicie krzeseł i foteli całkiem świeże a poduszki olbrzymie. Na

(Ciąg dalszy nastąpi).

PAMIĘTAJCIE
przybory rysunkowe
najtaniej sprzedaje
Z. ZIEMBICKI
Kraków, Pl. Marjański 2 Tel. 125-91
- ZADAJCIE CENNIKÓW

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Oświęcimiu
ul. Piłsudskiego L. 17.
Sygnatura: Km. 702/35.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Oświęcimiu, Stanisław Szperber, mający kancelarię w Oświęcimiu ul. Piłsudskiego Nr. 17. na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 3 października 1935 r. o godzinie 9-tej w Oświęcimiu w sali Sądu Grodzkiego w Oświęcimiu, Nr. 17. odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Władysławy z Dembińskich Śliwińskiej we Lwowie nieruchomości: obj. lwh. 362. ks. gr. gm. kat. Oświęcim przy Sądzie Grodzkim w Oświęcimiu a składającej się z budynku mieszkalnego parterowego i jednopiętrowego, z 2-ech małych budynków gospodarczych i parcel gruntowych bliżej w protokole opisu i oszacowania opisane.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 51.944 gr. 81, cena zaś wywołania wynosi zł. 38.958 gr. 61.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekojmnię w wysokości zł. 5.194 gr. 50.

Rekojmnię należy złożyć w gotówkę albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowy przyjęty będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przesądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomości w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Oświęcimiu ul. Władysława Jagiełły Nr. 24. sala Nr. 17.

Dnia 27 lipca 1935 r.

Komornik Sądu grodzkiego w Oświęcimiu
(—) Stanisław Szperber.

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Oświęcimiu
ul. Piłsudskiego L. 17.
Km. 719/35.

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Oświęcimiu, zamieszkały w Oświęcimiu przy ulicy Piłsudskiego L. 17. na zasadzie art. 602 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 14. sierpnia 1935 r. o godzinie 8.30 rano w Oświęcimiu na targu sprzeda w drodze publicznej licytacji ruchomości składające się z urządzenia domowego, urządzenia sklepowego, oraz garderoby męskiej, które zostaną oszacowane w dniu licytacji.

Wyżej wymienione ruchomości można oglądać w dniu licytacji w czasie i miejscu wyżej oznaczonym.

Oświęcim, dnia 31. lipca 1935. r.

Komornik Sądu grodzkiego w Oświęcimiu
(—) Stanisław Szperber.

PIEKARNIA ELEKTRO - MECHANICZNA KRAKÓW

ul. Karmelicka 21. JAN ZIELINSKI

Firma ANDRZEJ RÓŻYCKI

Kraków
Ślawkowska 22. Lubicz 1.
Poleca pierwszorządne wędliny.

A. J. KURKIEWICZ Fabryka wyrobów masarskich Kraków, Grodzka 7. Tel. 11201.

Poleca wyroby bardzo smaczne, specjalność firmy kiełbasa luksusowa. Po cenach niskich.

CUKIERNIA P. MAURIZIO Kraków, Rynek główny L. 38. Telefon 115-68.

WALERJAN BRACHEL (dawniej J. Bialik)

FABRYKA WĘDLIN

Kraków, Florjańska 51, Tel. 105-02
Poleca pierwszorządne wędliny.

RESTAURACJA i KAWIARNIA A. TRZCINSKIEGO

Kraków, Stolarska 13.

Wydaje obiady i kolacje mięsne i jarskie.
Piwo i porter okocimskie.

Ceny bardzo niskie.

RESTAURACJA „POD SZTUKĄ“ Kraków, ul. św. Jana L. 1.

POLECA:

Obiady na masle z 3 dań 1 zł. — Kolacje
śniadania od 50 gr. Piwo Okocimskie.

Fortepian Bechstein

okazyjnie sprzedaje

Helena SMOLARSKA

Kraków, Szewska 9.
Skład fortepianów.

SZLIFIERNIA szkła i luster

Kraków, Krowoderska 9.
Telefon 163-47 Kazimierz
Woronieckiego. Wykonuje
lustra belgijskie, szyby
szlifowane i do samochodów.
Odnawia stare lustra.

PARCELE

na Grzegórkach

między ulicami Grzegorzecą i Rzeźniczą

pełnouzbrojone

na dogodnych warunkach zaraz do sprzedania po cenach okazyjnych. Wiadomość

Kancelarja adw. Dr. Nitscha

Kraków, Rynek Gł. 44 II. p.

Brzy zakupnacki towaru powołany się

na ogłaszających się
w „Głosie Narodu“.

KAWA

surową i paloną, Herbatę Celjońską, Kakao Holenderskie w najlepszych jakościach — po przystępnej cenie poleca

KAZIMIERZ BARTOSZEWSKI KRAKÓW, ULICA FLORJANSKA 49

Dla klasztorów, pensjonatów, kawiarni rabat.

Wysyłki na prowincję odwrotnie.

Telefon 112-20.

Rok założenia 1911

Księgarnia Krakowska — Kraków ul. św. Krzyża 13.

poleca

Ostatnie Nowości Teologiczne.

Annales Missiologicae — Roczniki misjologiczne I/II.	zł. 5.—
FIEDLER E. Dobry Bóg	1.20
KACZMARCZYK J. X.: Charakter Jezusa Chrystusa	1.80
KOWALSKI K. Dr. X.: Nadprzyrodzone podstawy Akcji katolickiej	0.50
MAŁOŹYŃSKI J. X.: Ozania radiowe	1.—
PIROŹYŃSKI M. O.: Akcja Katolicka	0.25
Rozmyślanie i rachunek sumienia na odnowienie miesięczne dla osób zakonnych	0.10
RUTKOWSKI F. X.: Arcybiskup Jan Cieplak	10.—
SCHMIDTMAYER M.: Będziemy mieli święte dzieci	0.70
TRETKOWSKI G. X.: Krótkie homilje na niedziele całego roku, część IV.	3.85
ZIEJA J. X.: Wierzę. — Zasady życia chrześcijańskiego	0.80
ZYCHLIŃSKI A. X. Dr.: Tajemnica słowa wcielonego. — Rozważania teologiczne.	1.80